

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofredacteur: A. G. Jansen

Kantoor: Consciëntiestee 27-29. Telefoon: Redactie 3858, Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50, Buitenland f 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

Staten aanvaarden Statuut met algemene stemmen

Nieuwe periode ingeluid in bestaan der Nederlandse Antillen

Willemstad. — De Staten der Nederlandse Antillen hebben in hun vergadering van gisteren, Donderdag 26 Augustus 1954, het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden met algemene stemmen aanvaard. De samenselling van het college der Staten, dat deze historische daad stelde, was als volgt: Henny Eman (AVP), de Cuba (AVP), Lacé (AVP), de la Fuente (AVP), Pieters Kwiers (NVP), Boos (NVP), mev. Delannooy (NVP), de Jongh (NVP), Bartels Daal (NVP), E. Jonckheer (D.P.), Braam (D.P.), v.d. Meer (D.P.), Isa D.P.), Yrausquin (P.P.A.), Croes (P.P.A.), I. Debrat (K.V.P.), v.d. Hoeven (C.O.P.), Abraham (Bonaire), Voges (Bovenw.). Afwezig waren Vlaun (Bovenw.-Aruba), Dirks (UNA), terwijl nog niet was voorzien in de vacature-Morkos (K.V.P.). De voltallige regering, bestaande uit de voorzitter van de Regeringsraad, mr. M. F. Da Costa Gomez, alsmede de landsministers Plantz, Karner, Arends, Pauw, Eman en Moreno was bij deze historische zitting tegenwoordig.

Ondanks critiek toch algemene blijdschap om nieuwe rechtsorde

Zeven sprekers voerden namens hun fractie het woord. Het waren de heren v.d. Hoeven (COP), Pieters Kwiers (N.V.P.), I. Debrat (KVP), E. Jonckheer (D.P.), Henny Eman (A.V.P.), Abraham (Bonaire) en Yrausquin (P.P.A.). Daarna richtte de voorzitter van de Regeringsraad zich tot de Staten, waarna de voorzitter der Staten, de heer Ch. Voges de zitting met een slotwoord sloot. In een bijeenkomst van ongeveer 2 uur bevestigde de volksvertegenwoordiging der Nederlandse Antillen aldus de nieuwe rechtsorde, waarnaar reeds zovele jaren door hen die de grotere zelfstandigheid van deze gebieden voorstonden, was gestreefd.

GOMEZ
.....voldoening.....

Als enig punt op de agenda prijkte het advies der drie Vaste Commissies aan de wvd gouverneur van de Nederlandse Antillen, Hoofd der Landsregering een schrijven te richten, waarin wordt medegedeeld, dat de Staten der Nederlandse Antillen besloten hebben het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden te aanvaarden.

De heer v.d. Hoeven, die als eerste het spreekgestoelte betrad, richtte zich met de volgende rede, die precies een kwartier in beslag nam, tot de voorzitter:

Vanavond vindt dan eindelijk plaats, wat in de Grondwet van Nederland in artikel 218 genoemd wordt de totstandkoming van de nieuwe rechtsorde „door vrijwillige aanvaarding langs democratische weg“.

De nieuwe rechtsorde is, op papier althans, vastgelegd in het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, waarover wij ons heden mochten uitspreken. Het Statuut is, op papier wederom, een uitvloeisel van artikel 215 van de Grondwet, waarin o.m. staat, dat voor Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen „een nieuwe rechtsorde (zal) worden gevestigd, waarbinnen de zelfstandige behartiging en op de voet van gelijkwaardigheid zijn verbonden tot verzorging van de gemeenschappelijke belangen en tot wederkerige bijstand, en en ander onder waarborgen voor de rechtszekerheid, de fundamentele menselijke rechten en vrijheden en deugdelijk bestuur“.

Tenslotte schrijft het Statuut zelf in artikel 61 voor, dat ons besluit van aanvaarding van het Statuut „met twee derden der uitgebrachte stemmen“ wordt genomen.

Men kan zich afvragen, of aan al deze voorschriften is voldaan. In de eerste plaats: „wordt het Statuut vrijwillig aanvaard?“ Het antwoord op deze vraag kan zonder meer luiden: ongetwijfeld; wij zijn hier als vrije mensen bijeen en kunnen zonder op ons uitgeoefende druk onze mening zeggen.

Reserve

In de tweede plaats: „wordt het Statuut langs democratische weg aanvaard?“ Bij de beantwoording hiervan zou ik enige reserve willen maken. Volgens de wetten is alles in orde, ons besluit zal rechtsgeldig zijn. Het is echter misschien goed op te merken, dat het

begrip „democratisch“ toch wel zeer nauw verbonden is met het begrip: evenredige vertegenwoordiging en door de huidige zetelverdeling van de Staten is er in ons College geen sprake van evenredige vertegenwoordiging. Zolang de bevolking van de Nederlandse Antillen haar vertegenwoordigend lichaam niet kiest door middel van algemene verkiezingen, zoals de Nederlandse bevolking dat doet voor de Tweede Kamer, zijn wij nog ver van evenredige vertegenwoordiging af en komt de Curaçase kiezer veel te kort.

Het volk weet er niets van

Bovendien onderstelt „langs democratische weg“ aanvaarden van zo'n belangrijk staatsstuk als het Statuut dat de demos, het volk weet, wat er gaat gebeuren en dat de Statenleden zich in dezen dus gescreagd weten door het volk. Trouwens, als het Statuut niet aanvaard mocht worden met twee derden der uitgebrachte stemmen, dan zullen verkiezingen gehouden moeten worden, opdat opnieuw gestemd kan worden. Dit onderstelt wel degelijk, dat het volk zich door middel van verkiezingen uitspreekt over het Statuut.

Dit is een fictie; het volk weet er niets van. Ik heb op dit terrein enig onderzoek verricht. In de afgelopen weken heb ik honderden mensen gesproken over dit onderwerp. Het resultaat van mijn onderzoek was, hoe wel niet onverwacht, toch verbluffend: praktisch geen van de door mij ondervraagde personen had het Statuut gelezen.

Nauwelijks 1% verklaarde het even doorgekeken te hebben, maar veeleer er onmiddellijk aan toe, dat hij er geen mening over kon geven. Dat is een merkwaardige zaak: vooral als men dan nog in de handelingen van de conferentie leest, dat zijdens de Antilliaanse delegatie werd opgemerkt: „Het ontwerp-statuu is dan ook in ons Rijkdeel met bijval ontvangen“.

In het Rapport van de Commissie, die in 1945 werd ingesteld, „tot onderzoek en bestudering van de in het Staatsdeel Curaçao levende politieke opvattingen en wensen, ter voorbereiding van de Rijkconferentie“ kan men bv. lezen:

„Voor 1937 moet het politiek bewustzijn in Curaçao gekenschetst worden als gering. Slechts onder enkele ontwikkelde Curaçaoënaars en Nederlandse ambtenaren was sprake van enig politiek leven“.

En verder: „Een neiging, zich politiek te organiseren, openbaarde zich feitelijk voor het eerst in 1932, toen enige jongere Curaçaoënaars de debaterclub „Curaçao“ oprichtten. Deze aanvankelijke voor de algemene ontwikkeling harer leden gevormde vereniging oriënteerde zich reeds vrij spoedig op de politiek; zij gaf een eigen orgaan uit: „De Onpartijdige“. Het onderlinge verschil van mening was echter blijkbaar te groot en ieder der jongelieden wilde mogelijk zijn eigen richting inslaan, weshalve de vereniging spoedig uiteenviel“.

Het Kiesreglement van 1937 werd vrij onverschillig ontvangen.

Ik meen, dat de toestand in wezen nog niet veel veranderd is. Toch hebben de figuren uit de door mij aangehaalde debaterclub op verschillende fronten weliswaar, weten door te zetten en de thans verkregen, en straks door het Statuut bevestigde, autonomie is door die jongeren bevochten.

In de derde plaats: „vestigt het Statuut de vereiste nieuwe rechtsorde van artikel 215 van de Grondwet?“

Gaan wij onze eigen belangen zelfstandig behartigen en werken wij als volwaardige partners mee aan de verzorging van de gemeenschappelijke belangen?

Ik meen hierop met een volmondig „ja“ te kunnen antwoorden.

Allesbehalve democratisch

In de vierde plaats — en hiermede kom ik m.i. tot de kern van het Statuut — eist de Grondwet in artikel 215 „waarborgen voor de rechtszekerheid, de fundamentele menselijke rechten en vrijheden en deugdelijk bestuur“. Hoe is aan deze voorwaarden voldaan?

Zijn de fundamentele menselijke rechten en vrijheden op dit ogenblik verwezenlijkt?

Hebben wij rechtszekerheid en deugdelijk bestuur?

Er zou over deze vragen en de antwoorden daarop veel te zeggen zijn. Wij zouden dan echter af dalen in allerlei gebeurtenissen van plaatselijk bestuur en het is misschien wenselijk om dat te vermijden. Ik wil slechts dit aanstippen: ik heb in en buiten deze Staten er al meer dan één keer op moeten wijzen, dat de politieke denkwijze van enige mijner geachte medeleden allesbehalve democratisch is. Men moet voor democratie gestreden hebben en gebukt gegaan zijn onder dictatuur om te weten, met heel zijn wezen, wat democratie en wat dictatuur is. Telkenmale steekt het laatste hier de kop op en het is in eerste instantie de zaak van de volksvertegenwoordiging zelf om ervoor te waken, dat de democratie de overhand houdt.

Het stemt tot vreugde, dat tot nu toe het gezonde verstand van de meerderheid van de volksvertegenwoordiging het in deze strijd steeds gewonnen heeft. Ik hoop, dat dat ook in de toekomst het geval zal zijn, want dan behoeft „het Koninkrijk“ nooit met

v.d. HOEVEN
.....en het volk?.....

corrigerende maatregelen te komen, maatregelen, die uiteraard pijnlijk zullen zijn.

De voorzitter van de Antilliaanse delegatie heeft op 3 Juni jl. tijdens de plechtige slotzitting van de Ronde Tafel Conferentie dit gezegd: „Ik zie in het Statuut veel meer dan een Staatskundig compromis, het is m.i. het middel dat ons in staat stelt politieke rust en grotere welvaart te verkrijgen. Ongetwijfeld zal de aanvaarding van het ontwerp-Statuut de politieke rust brengen nodig om alle krachten te richten op de verbreding van de economische basis van ons land en de uitbreiding van zijn sociale voorzieningen.“

Ik hoop, dat de voorzitter gelijk krijgt en dat geen enkele maatregel — ook niet van regeringszijde — die politieke rust verstoren zal of dat door bepaalde maatregelen niet „alle“ krachten gericht zullen kunnen worden op de genoemde desiderata.

Huilje aan Gomez

Tenslotte wil ik de voorzitter van de Regeringsraad geluk wensen met deze dag. Hoevel het Statuut niet door hem gemaakt is — hoevelen zouden er wel aan gewerkt hebben — moet men toch in het aandeel, dat hij voor zijn rekening genomen heeft, zijn levenswerk zien. Hoe men ook over het resultaat denken moge, niet ontkend kan worden, dat zonder hem het Statuut vandaag niet voor ons zou liggen.

Ik moge de wens uitspreken, dat het Statuut zal mogen bijdragen tot de bloei van de drie rijkdelen Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen, verenigd in het Koninkrijk der Nederlanden, waarvan de Kroon gedragen wordt door Hare Majesteit Juliana en Hare wettige opvolgers.

Aan ons de taak zelfstandig een volksbestaan te bouwen

Geringe invloed

De heer Pieters Kwiers, hierna aan het woord komend, begon met enkele historische momenten aan te geven, welke de lange weg, die het Antilliaanse volk moest afleggen om te komen tot de gewenste zelfstandigheid, markeerden.

Sprekend zeide, dat het tot 1937 duurde, eer dit volk enige invloed en dan nog een zeer geringe op het Bestuur zou worden toegestaan.

Slechts enkele procenten van de mannelijke bevolking verkreeg kiesrecht, dan nog slechts voor een vertegenwoordiging, waarvan een derde deel benoemd werd door de uitvoerende macht.

Toch was hiermede een eerste stap gezet op de weg, die zou leiden naar volle medezeggenschap van het Antilliaanse volk in eigen aangelegenheden; het versterkte in ieder geval de hoop in de harten, dat de tijd niet ver meer zijn zou, waarop dit volk de zozeer begeerde zelfstandigheid zou verkrijgen.

Op eigen kracht

De belofte van Hare Majesteit de Koningin, gedaan in December 1932, welke belofte in uitzicht stelde: Een Rijkverband, waarvan de delen de eigen inwendige aangelegenheden in zelfstandig steunen op eigen kracht zouden behartigen, opende in deze wijs de perspectieven.

Dat deze belofte beantwoordde aan een lang door dit volk gekoesterd verlangen, mocht hieruit blijken, dat de Staten in 1946 uit haar midden een deputatie naar het Rijk in Europa afvaardigden om de honorering van de Koninklijke belofte tot het instellen van een nieuwe rechtsorde te verkrijgen.

In 1948 schiep een grondwetswijziging de mogelijkheid om eindelijk de koloniale status, zoals juist een eeuw geleden bij deze Grondwet gecreëerd, om te zetten in een autonomie.

De voorlopige vastlegging van deze autonomie vond enige jaren geleden haar beslag in de Interim-regeling en later in de Eilanden-regeling; het gehele volk kon voor het eerst in zijn geschiedenis via de volksvertegenwoordiging invloed uitoefenen op het bestuur.

Het onrecht dit volk in 1865 aangedaan werd, zij het dan ook nadat eerst een eeuw moest verlopen, hersteld.

Eenzijdig

Doch, zoals de Voorzitter van de Antilliaanse delegatie ter Ronde Tafel Conferentie, met recht mocht opmerken, hoeveel hiermede ook bereikt was met deze nu tot stand gekomen staatsrechtelijke regelingen, zij vertoonden nog altijd dit groot gebrek, dat zij berustten op eenzijdige wijsbepaling, van hem, die daartoe de macht heeft.

Het is duidelijk, dat een staatsrechtelijke positie, geschapen krachtens eenzijdige regeling onbevredigend is, daar zij in principe de mogelijkheid van eenzijdige wijziging inhoudt.

Thans is dit volk de zolang met ongeduld verbeide gelegenheid geboden de eigen overtuiging bij het bepalen van zijn toekomstige rechtsorde te doen gelden, een rechtsorde dus niet langer eenzijdig opgelegd, maar steunend op wederzijds overleg en vrijwillige aanvaarding.

Het ontwerp Statuut betekent alleen reeds door de wijze, waarop het tot stand kwam, bezien in de toestanden in het verleden, een niet te miskennen vooruitgang.

Dat niettegenstaande de grote verschillen die tussen de drie zo uiteen-

Overzicht van de historische Staten-zitting van gisteren. Achter de kathedraal (midden) de KVP-afgevaardigde I.C. Debrat. Links aan de regerings-tafel, (van links naar rechts) de landsministers Moreno (even zichtbaar), Karner, Gomez, Plantz, Arends en Eman.

Voorste rij rechts (van links naar rechts) de statenleden Yrausquin, Croes, v.d. Meer en Braam. Daarachter de heer v.d. Hoeven. Links boven, de publieke tribune, die zoals men ziet, goed bezet was.

Deze waarde zie ik vooral hierin, dat het ons volk de gewenste zelfstandigheid verleent op basis van gelijkwaardigheid en het voorts de in de Landsregeling voorlopig vastgelegde autonomie volledig verzekert, zonder dat hierdoor de band, welke dit volk verbindt met de beide andere landen, wordt losgelaten.

Onderlinge bijstand

Ik geloof dat juist, indien de zo veel bespreken mogelijkheden tot onderlinge hulp en bijstand worden geïmplementeerd, de band tussen de drie landen steviger zal worden dan ooit te voren. Sprak de Voorzitter van de Nederlandse delegatie ter Ronde Tafel Conferentie in dit verband niet van „vleken om te oogsten“?

In de toekomst dient deze onderlinge hulp en bijstand, in het belang van alle drie betrokken landen, krachtig te worden bevorderd. Enerzijds zouden de Antillen om een voorbeeld te nemen het Rijk in Europa verder hulp kunnen bieden bij het leggen van contacten met onze grote naburen, anderzijds zouden wij niet schromen verder van de rijke ervaring die dat deel van het Rijk heeft in het opbouwen van zulke voorbeeldige maatschappelijke verhoudingen tussen de verschillende gedeeltes van het volk, gebruik te maken.

Want op dit terrein is een achterstand in te halen, welke wij als een erfenis van het verleden medekregen. Thans is het aan ons om zelfstandig een volksbestaan op te bouwen, waarin recht heerst, ook sociaal recht. Sociale gerechtigheid verhoogt een volk.

Orde en rust

Eerst dan zal de bestendiging van de door dit volk tot nu toe steeds getoonde rust en orde ten volle zijn gegarandeerd, waardoor het eerst recht mogelijk zal zijn de stabiliteit in staatsrechtelijk opzicht, welke het

Het enig bereikbare in de gegeven omstandigheden

Hierna vroeg de heer E. Jonckheer (D.P.) gedurende een half uur de aandacht der vergadering.

Hij verklaarde, dat zijn partij haar ontstaan te danken had aan de wens van het Antilliaanse volk om een einde te maken aan wantoestanden die destijds in het koloniale bestel hier heersten.

De drang om het kolonialisme uit te roeien bestond al heel lang zoals blijkt uit het program en de doelstellingen van verschillende organisaties die hier hebben bestaan, maar met de oprichting van de Democratische Partij, aldus spreker, kwam er een nieuw streven op de voorgrond.

Het was niet meer het beëindigen van de uitwassen van het kolonialisme, lichter alleen, maar hieraan werd ook gekoppeld het verkrijgen van de autonomie of „self-government“ voor de Nederlandse Antillen.

Het liquideren van het kolonialisme zou toen misschien wel een einde hebben gemaakt aan onrecht en dictatuur, maar zou dit de Antillen in staat stellen ook de grote achterstand op sociaal en cultureel gebied in te halen? Neen, de Democratische Partij achtte dit niet voldoende.

Zij begreep, dat de ontplooiing van de Antilliaanse krachten en mogelijkheden alleen dan een werkelijke kans

PIETERS KWIER
.....historisch moment.....

statuut mede berogt, ten volle te realiseren. Immers orde en rust zijn onmisbare voorwaarden voor het behoud van de bestaande industrie en handel, het aantrekken van nieuwe industrieën, het bevorderen van handel en toeristenverkeer, met andere woorden voor schepping van nieuwe werkgelegenheid voor onze steeds groeiende bevolking. Wanneer ons dat mocht gelukken, zal het ontwerp-Statuut inderdaad een mijlpaal worden in de geschiedenis van ons volk.

De heer Pieters Kwiers besloot zijn rede, die 12 minuten in beslag nam met te verklaren, dat zijn fractie haar stem zou geven vóór de aanvaarding van het Ontwerp-Statuut.

Derde spreker was de heer I.C. Debrat, wiens rede men elders in dit blad vindt afgedrukt. De K.V.P.-afgevaardigde sprak 18 minuten.

van slagen zouden hebben, indien de moderne gedachte van „baas in eigen huis“, dus self-government, in de Antillen verwezenlijkt kon worden.

Wie zou beter in staat zijn en wie zou ideëel groter activiteit aan de dag leggen om tot verheffing te komen van de volkswelvaart, en van het sociaal en cultureel leven?

Zou niet dit volk zelf gespannen dienen te worden voor het groot reëelheids-taak dat verricht moet worden om de Antillen met trots te laten deelnemen aan de gemeenschap der vrije volkeren der wereld?

Dit waren enkele van de overwegingen die de D.P. er toe brachten om reeds bij haar oprichting in 1944 de verkrijging van autonomie voor de Nederlandse Antillen als haar primaire taak te stellen.

De heer Jonckheer ging vervolgens na, wat zijn partij achtereenvolgens bereiking van dit doel gedaan heeft. Zowel ten tijde van de conferentie van 1952 als tijdens de besprekingen van de Kleine Commissie en de laatste conferentie was het duidelijk geworden, dat het Ontwerp Statuut het maximum was, dat onder de huidige politieke situatie in Nederland bereikbaar was.

(Vervolg op pagina 3)

Staten eensgezind

De Staten der Nederlandse Antillen hebben met algemene stemmen het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden aanvaard. Een unieke gebeurtenis in de geschiedenis van het Caraïbisch Rijkdeel heeft hiermede plaats gevonden. Een gebeurtenis die voor de komende geslachten op deze eilanden in het boek der geschiedenis zal geboekstaafd blijven als een moment, waarnaar honderdduizenden reeds vele jaren lang hebben verlangd, en andere honderdduizenden nog vele jaren met voldoening zullen terugkijken. Het Statuut, dat het zelfbestuur voor deze eilanden in de meest perfecte zin tot een realiteit maakt en aan de opstelling waarvan door zovele kundige en zich van de ernst van hun taak bewuste personen, hier zowel als in de beide andere Rijkdelen, met de allergrootste toelief is gearbeid, is door alle volksvertegenwoordigers der Nederlandse Antillen con amore aanvaard. Aanvaard als de hechte basis waarop het bouwwerk van hoger geluk door hogere geestelijke en materiële welvaart zal verrijzen. Zowel deze aanvaarding als het feit, dat zij unaniem geschiedt, maakt de dag van 26 Augustus 1954 tot een glorieuze en een immer gedenkwaardige in de geschiedenis van dit Rijkdeel.

Maar de dag van gisteren was nog om een andere reden belangrijk. De Staten hebben een grootse zaak met allure en in grootse stijl behandeld en zij hebben daarmee een voorbeeld gesteld aan allen, die na hen de verantwoordelijke taak van volksvertegenwoordigers op zich zullen nemen.

In het verleden is er wel eens reden geweest zich af te vragen of zij die zich in het college des lands aan de wetgevende arbeid wijdde, zich wel altijd voldoende bewust waren van de grote verantwoordelijkheid die zij op hun schouders geladen hadden. Debatten over zaken, die in het raam van de groeiende autonomie, voor de uitbouw der zelfstandigheid van het grootste gewicht waren, liepen niet zelden dood in het slop van een onghartige partijpolitiek. Het volk der Nederlandse Antillen heeft nu en dan met verbazing toegezien, wanneer zijn vertegenwoordigers in het hoogste college des lands zich niet vermochten te verheffen boven het peil van krakelende buurtbewoners of elkaander beschimpende schooljongens.

Ter wille van de waarheid en als 'n heilzame waarschuwing moge hier gememoreerd worden, dat zelfs gisteren nog niet alle sprekers zich wisten te ontdoen van de franje der partijverheer-

(Vervolg op pagina 3)

„FRIESCHE VLAG“ Melkpoeder, altijd te verkiezen!

Rede I. C. Debrot in historische Statenzitting

Statuut uit vrije wil en op voet van gelijkwaardigheid tot stand gekomen

Bron van onze rechten, doch ook Magna Charta onzer verplichtingen

Willemstad. — De heer I. C. Debrot heeft gisteravond in de vergadering der Staten namens de fractie van de K.V.P. de navolgende rede uitgesproken.

Wanneer ik mij, namens mijn fractie, thans voor dit statuut verklaar, geschiedt dit in de overtuiging dat hetgeen daarin als resultaat van onderhandelingen tussen partijen met een grote diversiteit van meningen wordt vastgelegd, de bekroning is van een staatkundige evolutie van de Nederlandse Antillen tot een autonome plaats binnen het Koninkrijk en als deel daarvan, waartoe zij zich rechtens zelf beschikt hebben.

Dat het bereikte accordo welhaast niemand voor de 100% kan bevredigen, spreekt vanzelf en vloei voort uit het onderhandelingskarakter van de Ronde Tafel Conferentie. Doch afzien van bedenkingen, die wij tegen dit statuut zouden kunnen hebben, stemt het tot verheugenis dat het ontwerp dat nu ons ligt, uit vrije wil en op voet van gelijkwaardigheid, zoals het in de preamble luidt, is tot stand gekomen.

Reeds in 1916 immers is door de Commissie Kranenburg royaal de mogelijkheid geopend tot vrijwillige keuzes tussen de laatste binding in, en de meest losse verhoudingsverhouding tot het Koninkrijk.

Eén in het koninkrijk In 1948 viel onze keuze op een onbreukbaar Koninkrijksband, iets dat in 1952 werd geaccepteerd en nu thans wederom bevestigd. En deze keuze, niet slechts om met het Koninkrijk gebonden te zijn, doch om één staatsdeel in het Koninkrijk, is genomen als bewijs van de volle wetenschap, dat een zekere toekomst voor ons slechts kan liggen in het Koninkrijk der Nederlanden.

De motieven, die tot deze beslissing geleid hebben, zijn deels ideologisch, deels historisch, deels sociaal en economisch. Wij weten immers uit eigen ervaring en praktische overweging dat wij door deze keuze, de meeste waarborgen voor het blijvend deel van ons bestaan van een hoog ontwikkelde rechtsstaat, waarin steeds de christelijke beginselen, de democratische principes en de fundamentele rechten van de mens gewaarborgd en bevorderd zijn!

Gelijkwaardigheid Naast deze vrijwillige keuze, stemt de „voet van gelijkwaardigheid“, waaraan deze keuze bepaald is, tot voldoening. Deze gelijkwaardigheid blijkt o.a. uit de vrijwillige aanvaarding zelf, uit de inhoud van het Statuut, waarin Nederland degene is, die het meeste van zijn positie heeft afgestaan; uit het democratische systeem, waarop het is gegrondvest, waarbij de omvang en de betekenis van ieders belang tegen elkaar worden opgewogen en, waaruit, zoals in elk democratisch stelsel, onder bepaalde en — ver gaande — garanties voor een min of meer overtuigend en adequaat overwicht kan tonen. Daarbij erkennen de traditionele stabiliteit en evenwichtigheid van het Nederlands stelsel, hetgeen ons de overtuiging schenkt dat de meerderheid, d.i. het Europees deel van het Koninkrijk, zeker geen misbruik van zijn kracht zal maken.

Terecht worden in artikel 44 bepaalde van de aangelegenheden in de belangstelling van het gehele Koninkrijk mede met de rechten en vrijheden, die, zoals reeds gesteld, op zich reeds supra-nationaal zijn; sub c de bevoegdheden der vertegenwoordigende lichamen, die een hoeksteen vormen van de aan het Koninkrijk ten grondslag liggende realiteit democratie en uit dien hoofde het Koninkrijk mede raken; sub d, het recht van het Koninkrijk mede te beslissen, dat in een moderne democratie werkelijk als supranationaal kan worden beschouwd; en tenslotte

sub b, betreffende de bevoegdheden van de Gouverneur.

Gevoegd bij art. 2 zien wij hier, als vertegenwoordiger des Konings, de Gouverneur, wiens bevoegdheden in wezen geen andere zijn dan de bevoegdheden van de constitutionele Koning zelf, ten aanzien van Wie de feitelijke situatie medebrengt dat Hij zijn bevoegdheden niet persoonlijk in de Antillen uitoefent. Waar de Gouverneur als zodanig bekleed is met de bevoegdheden die de Koning zelf heeft, volgt daaruit ook dat wijziging van deze bevoegdheden mede in de sfeer van het Koninkrijk is gelegen.

Enige reserve

Naast bovenstaande, dat onze volledige instemming wegdraagt, moet ik echter de aandacht vragen voor enkele passages in het statuut, die wij wel aanvaarden, maar waarvoor wij niet erg enthousiast kunnen zijn.

Ik bedoel op de eerste plaats de al te gemakkelijke wijzigingsprocedure van de Landsregeling. Deze lastbare stap achteruit wordt o.i. nergens op voldoende wijze gemotiveerd. Dan was inderdaad art. 185 (2) van de huidige regeling elegant en degelijker dan het ontwerp artikel 42 (2) van het Statuut waarbij het vereiste van de stemmen van 2/3 van het wettelijk aantal leden verworden wordt tot dat van 2/3 der uitgebrachte stemmen.

Deze bepaling is echter begrijpelijk als de vrucht van langdurige onderhandeling, evenals een soortgelijke regeling van art. 55, waarin ik een neerslag zie van het bekende secessiegedachte, die, Gode zij dank, in de Antillen nooit bestaan heeft, en hopelijk ook nooit tot een probleem zal worden.

De mogelijkheden, die het Statuut biedt voor de vruchtbare samenwerking der drie Rijksdelen; de zelfstandige rechten, die het Statuut aan de Antillen geeft, compenseren echter de wensen, die onvoldaan zijn gebleven.

Ik hoop dat „onderlinge bijstand, overleg en samenwerking“ als in de artikel 36-40 geschreven, tot het uiterste benut zullen worden, in het belang van alle drie deelgenoten van het ene Koninkrijk.

Ook internationaal

De gelijkwaardigheid van dit Statuut moge, vergeleken met de vele, thans heersende problemen van wereldomspannende betekenis, misschien klein lijken, maar de waarde daarvan strekt zich tot uit over de regionale sfeer naar het internationaal niveau, waarbij ik slechts memorieren wil de gebeurtenissen in en om de rapportagekweste ex art. 73 (e) van het elfde hoofdstuk van het Handvest der Verenigde Naties.

Immers de objectieve beoordeelaar zal in het Statuut dezelfde elementen terugvinden, die in de z.g. factorenresolutie van 27 Nov. 1953 gesteld zijn als criteria voor het zelfbeschikkingsrecht en vrije wilsvorming der bevolking.

Ik zal deze criteria puntsgewijze toetsen aan de werkelijkheid en aan het Statuut.

A. „De politieke ontwikkeling van het volk moet zodanig zijn, dat het in staat is door middel van democratische middelen te beslissen over zijn toekomst.“

Dat bij ons de politieke ontwikkeling reeds zo ver is als hier opgesomd, staat vast buiten elk discussie en blijkt ook uit de wijze, waarop de bevolking steeds van haar politieke rechten heeft gebruik gemaakt.

B. „De regering moet berusten op een vertegenwoordigend stelsel met periodieke verkiezingen of andere democratische instellingen, middels welke de bevolking zich vrij kan uitspreken (het referendum werd gedacht hier in te zijn begrepen).“

Ten dezen bevestigd het Statuut de reeds bestaande toestand van vrije, geheime, periodieke verkiezingen van het Vertegenwoordigend Lichaam, zonder welks vertrouwen geen regering kan bestaan.

C. „De volgende rechten dienen de burgers te bezitten:

a. een ieder dient zich vrij te kunnen uitspreken en de mogelijkheid te hebben aan de regering deel te nemen;“

Ook aan deze vereisten is voldaan, terwijl van de daarin gestipuleerde mogelijkheid steeds gretig gebruik is gemaakt.

b. garantie voor de vrijheid van het woord, de pers, het recht van vereniging en vergadering, vrije godsdienstoefening en een onpartijdige rechtspraak;“

De hierin vervatte fundamentele rechten worden niet alleen erkend, maar wegens hun uitstekende belangrijkheid tot Koninkrijkszaak verheven. Voor ons, die in deze rechten zijn opgegroeid, zijn deze vanzelfsprekend, terwijl daarentegen vele landen, die tijdens de bevestiging van de Rapportskweste in 1948 de rechten in hun eigen grondwet vastlegden, de meeste van deze rechten niet kennen.

c. „algemeen kiesrecht gebaseerd op een passend onderwijstelsel;“

d. „vrijheid om deel te nemen aan een politieke partij en aan het politieke leven in het gebied.“

Ons kiesrecht is algemeen, vrij en geheim. De gebruikmaking van dit, ook in het Statuut gewaarborgd recht, geschiedt in de Antillen met meer discipline en met groter zelfbeheersing dan in vele andere streken, waar het sinds eeuwen op papier bestaat, terwijl de diversiteit van partijen en de wijze, waarop aan het politieke leven wordt deelgenomen, het wettelijk en het reëel bestaan van dat recht op duidelijke wijze bevestigt.

D. „De bevolking moet zich vrij van iedere persie kunnen uitspreken over de nationale en internationale status welke zij verlangt (onafhankelijkheid, een andere vorm van zelfbestuur dan wel vrijwillige associatie met andere samenstellende delen van het moederland of met een ander land).“

Deze uitspraak wordt straks gegeven, wanneer wij met opvallende meerderheid, vrij van elke persie, onze stem uitbrengen ten gunste van dit Statuut.

E. „Het respecteren van de wensen van de bevolking moet verzekerd zijn.“

F. „De volken van niet-zelfbesturende gebieden, die hun soevereiniteit vrijwillig beperkt hebben ten gunste van het moederland of een ander land, moeten de vrijheid hebben om hun status door democratische mid-

delen te wijzigen.“

Ook hieraan is voldaan. Immers, de in het Statuut verankerde rechtsorde zal door de drie landen vrijwillig aanvaard zijn.

Uit deze aanvaarding volgt de vrijwillige gebondenheid, met vrijwillige opdracht van bepaalde rechten door elk der drie landen aan het geheel, het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.

Wij die met zelfbeschikkende verkiezing deel nemen in de totaliteit van de soevereiniteit van ons eigen Koninkrijk, stellen zeker geen prijs op de mogelijkheid het afgestane terug te vorderen,..... terwijl wij zelfs de wijzigingsprocedure van art. 55, die of, de vereisten van de resolutie is, niet erg gelukkig vinden.

Op grond van bovenstaande is het m.f.w. te verwachten, dat de kunstmatig aangekweekte moeilijkheden in de Verenigde Naties, spoedig ten gunste van Nederland zullen zijn opgelost.

In volledige harmonie

Sprekende over de wijze van totstandkoming, stemt het tot bijzondere vreugde, dat onze evolutie uit een anachronistisch kolonialisme tot een moderne rechtsstaat niet alleen vreedzaam, maar ook in volledige harmonie en verantwoordelijkheid zijn is tot stand gekomen.

Deze ontwikkeling binnen het Koninkrijk is het levend bewijs, dat waar beide wil, wederzijds vertrouwen en open oog voor de onafwendbare realiteit aanwezig zijn, geen probleem te vervallen is, en geen moeilijkheid te groot, welke niet in onderling overleg, zonder gebruik van geweld, kan worden opgelost!

En juist in deze tijd, waarin men helaas sinds decennia geen werkelijke vrede kent en waarin men al te gaarne Recht tracht te scheppen, door misbruik van macht in al haar vervormingen, en waarin vaak volledige afhankelijkheid, als het summum van geluk, zelfs ongevraagd wordt opgedrongen, kan de wordingsgeschiedenis van dit Statuut voor vele sceptici tot heilzaam voorbeeld dienen.

Dit Statuut moge als moeizaam resultaat van menselijk compromis niet voor eeuwen, of misschien niet ongewijzigd voor decennia geschreven zijn. Echter als vrucht van goede wil, zal het, uitgevoerd in onderlinge waardering en wederzijds begrip, gezegend door Gods onmisbare hulp, gedragen door het nooit falende Altiliaars optimisme, geschaagd in de Nederlandse gelijkheid en rustend op de Surinaamse behoedzaamheid, blijken een vruchtbaar en bruikbaar staatsstuk te zijn.

En wanneer wij tenslotte dit Statuut niet slechts willen beschouwen als een bron van onze rechten, maar het ook zien als de Magna Charta van onze verplichtingen — en als wij vast besluiten blijven MET de andere deelgenoten het vrijwillig aanvaarde loyaal na te komen, is het welnsagen van het nieuwe Koninkrijk der Nederlanden, ondanks eventuele moeilijkheden, voor de geschiedenis gewaarborgd.

I. C. DEBROT

Geef s.v.p. belasting

De Groenlanders, die geen directe belastingen betalen, hebben om opheffing van deze vrijstelling verzocht. De Groenlandse Raad, die over een bevolking van 22.000 zielen regeert, is van mening, dat Groenland behandeld moet worden als de rest van het Denese koninkrijk, daar het er grondwettelijk deel van uitmaakt en twee afgevaardigden naar het Deense parlement zendt.

De leden van de Raad menen, dat het betalen van inkomensbelasting het onafhankelijkheidsgevoel van de Groenlanders zal versterken. Bovendien verwachten zij, dat indien zij belasting betalen, meer geld krijgen toegewezen voor plaatselijke verbeteringen.

Van redder tot stroper

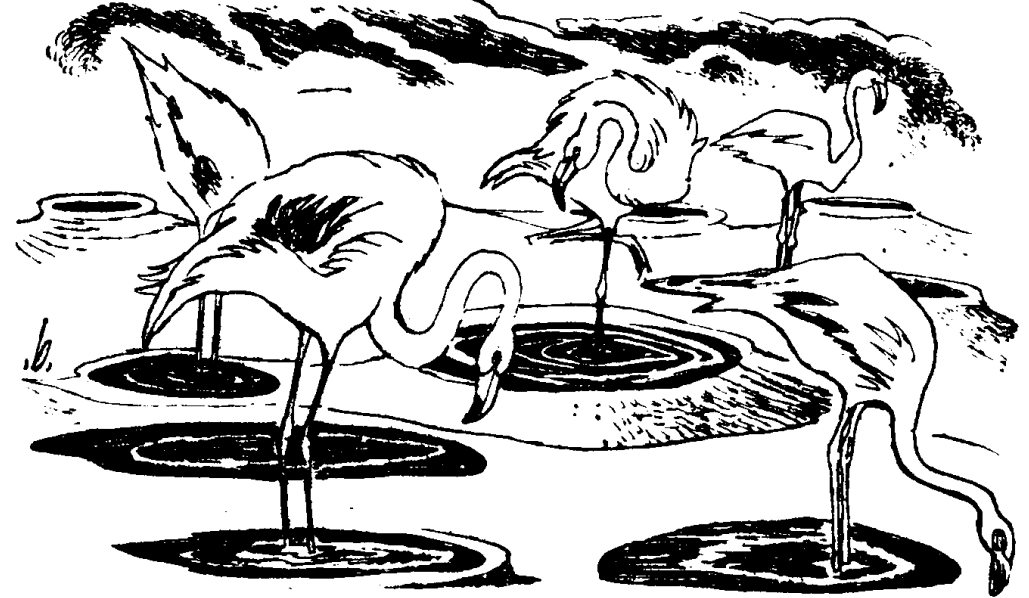
Muenchen. — De 16-jarige Bruno Beyersdorf, die twee jaar geleden bondskanselier Adenauer het leven reddde, is te Muenchen op beschuldiging van landloperij en diefstal gearresteerd.

In de zomer van 1952 gaf een vreemdeling aan Bruno en een andere jongen een pakket, met het verzoek dit te posten. Toen de jongens zagen, dat het aan Dr. Adenauer was geadresseerd, brachten zij het naar een politiebureau. Een bommendekende van de politie werd gedood, toen het pak bij het openen ontplofte. De vreemdeling, die het pakket aan de jongens had gegeven, is nooit gevonden.

Volgens de politie was Bruno nu zwerfvand aangetroffen in Muenchen, waar hij in zijn levensonderhoud voorzorg door diefstal en oplichtingen. Het gouden horloge, dat hij indertijd van de bondskanselier had gekregen, had hij inmiddels beledend.

Berlijn. — Het Oostduitse persbureau A.D.N. heeft bekendgemaakt, dat de Oostduitse staatsveiligheidsdienst twee Oostduitsers heeft aangehouden, die voor de Britse geheime dienst werkten. De betrokkenen waren Friedrich Heine en Heinz Thiede.

Met AIRCONDITIONING laten de tropen U koud

een uitgestrekte moerasige streek

water van kreek en bayou. Mensen komen er zelden, en de enkele zwerper die zich in de Mayonnaise begeeft, komt er om alleen te zijn, om zich weken lang niet te scheren, komt er om geen kranten te lezen, geen telefoons te horen, geen foelen te geven aan tramconducteurs, komt er om te vissen en te dromen. Soms ligt hij uren lang op zijn rug in het gras en staart naar de blauwe lucht en moet plotseling lang en hartelijk lachen omdat hij voor het eerste van zijn leven heeft hoe gezegd hij zich mag achten, dat hij een tante heeft die Barbara heet en die stiekem een meerschuijpmip rookt in de badkamer.

In de Mayonnaise vindt men de rijkste verscheidenheid van vlinders in geheel Europa. De merels zingen er tweestemmig en de koekoek houdt het geheel jaar van roepen niet op. Hier zwerft ook de laatste wilde paarden van Europa over de eindeloze vlakten. Fietssen is er verboden, en men vindt er nog in wilde staat de neusbom, de kniestruik en het heupgewas, dat tweemaal in het jaar bloeit en ruikt naar knoopp.

Erger evenwel dat het ontfutselen van het mooie woord mayonnaise aan zijn juiste betekenis, is de onvergiffelijke saus waaraan men het fraaie woord heeft toegekend. Wij zijn van mening, alle kookboeken, alle koks en alle chefs ten spijt, dat mayonnaise nimmer had uitgevonden moeten worden, dat allen die van waarlijk goede wil zijn ons beklagen over de campagne die wij reeds vele jaren met de grootste verbetenheid voeren, en die gericht is op de opheffing van mayonnaise en het heroveren van de naam. Al jaren lang hebben wij koks en culinaire kennissen gevraagd of zij van mayonnaise houden, werkelijk en oprecht houden van het goede dikke zijt waarin dode beestjes opgebaard worden. Jaren achtereen hebben wij gevraagd met een hunkerende

blik in onze ogen of het gaat om werkelijke Hefde en of het niet misschien een laffe conventie is zoals zelfbinders en boordknopjes en sokophouders. Maar tot ons verdriet hebben wij slechts zeer te zelden medemenselijke bereid gevonden te getuigen van v eender haat al de onze en zich aan te sluiten bij onze kruisocht. Slechts een enkele dikke dame, bezorgd om haar figuur, heeft zich aangesloten bij onze anti-mayonnaise kruisocht en schrijdt huldig mee in onze geleideren. Anderen evenwel hebben slechts meewarig om ons gelachen, hebben ons smalend gewezen op het feit dat de gehele Westerse beschaving reeds vele jaren in het teken van de mayonnaise staat, dat alle fatsoenlijke kookboeken mayonnaise-recepten bevatten. En eens toen wij aan een Engelse chef le jaar van roepen niet op. Hier zwerft ook de laatste wilde paarden van Europa over de eindeloze vlakten. Fietssen is er verboden, en men vindt er nog in wilde staat de neusbom, de kniestruik en het heupgewas, dat tweemaal in het jaar bloeit en ruikt naar knoopp.

Ach, Margarine! Ach, ongeboerene! Ach, om alles wat ons had moeten worden en ons voor immer onthouden is! Want wie heeft ooit in de schemerige verduistering staan luisteren tussen de geurige psychosen, in je vaders Wassenarsaars tuin, terwijl een dromerige neuralgie weerklonk uit je open venster? Wie heeft ooit de haljuws mogen plukken die zo welig bloeiden in de vadersgaard? Voor ons, Margarine, is het niet meer weggelegd de lange reis te maken naar Albuminaria. Voor ons is de Edelweiss verwerkt op de dorre flanken van de Alta Asthma. Vergeefs wacht op ons de haven van Linooleum. Nylon blijft ongestraft, want de kookfabrikanten zijn ons voor geweest. Ons, Margarine, rest nog slechts de mayonnaise,

LONDENS COMMENTAAR

(Van onze Londense correspondent)

Er drijven in het troebele aquarium van onze geest vreemde, lichtschuwe gedachten rond die wij nimmer onder woorden zouden durven brengen, gedachten waarvoor wij ons een beetje schamen en waarvoor wij ons nog meer zouden schamen, indien wij niet een vermoeden koesterden dat ons aquarium niet het enige is waarin vreemde mensen spiritus gaan tussen de waterplanten. Want waarom prevelen politieagenten als zij eenzaam hun ronde doen in het duister? En waarover dromen boekhouders als zij verstoofd voor zich heen staren? Maar soms wil het gebeuren dat een ander, moediger dan wijzelf, plotseling onversaagd een gedachte aan het licht brengt waarvan wij met dankbaarheid ontdek-

ken dat wij haar met hem delen. Dan durven ook wij onze vis uit het water slaan.

Zonlige haven

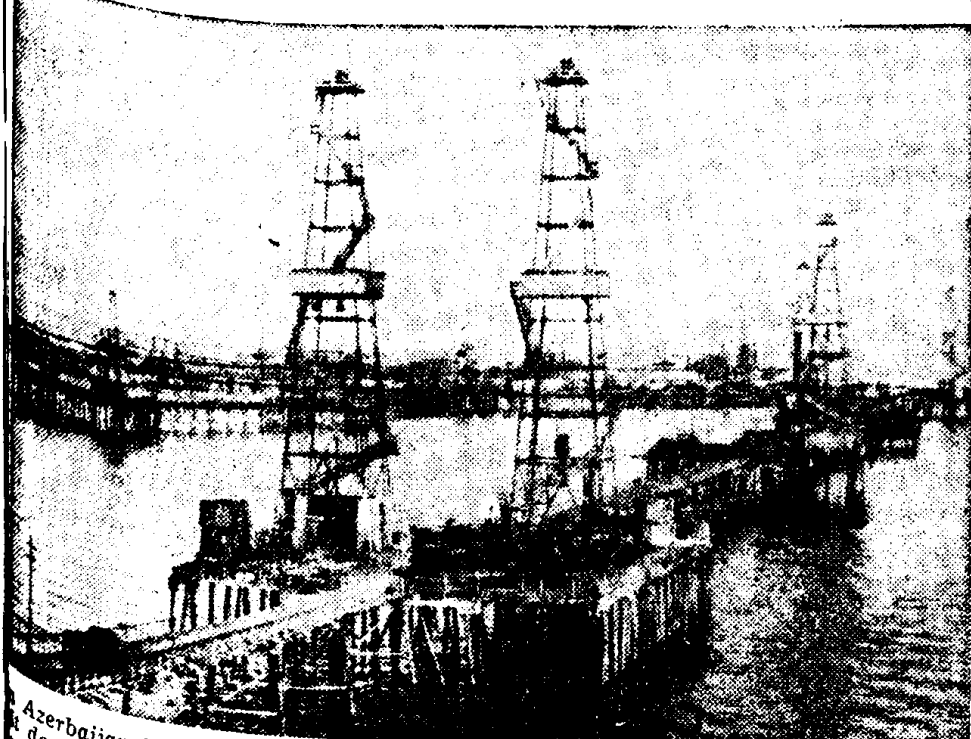
Dit overkwam ons onlangs toen wij in een Engels weekblad een uitroep tegen kwamen van een goede Brit die verklaarde dat het hem verdriet deed dat zo veel mooie woorden misbruikt worden voor de benaming van zoveel rare dingen. En onder de woorden welke hij noemde bevond er zich een waarvan ook ons het misbruik jarenlang heeft verdriet. Linooleum, zo schreef de man, had de naam verloren van zijn eigen klein havenje aan de Middellandse Zee. Dat deed ons goed, want wij hebben zelf het woord linooleum altijd ondraaglijk mooi gevonden. En ook al waren wij zelf nooit op de gedachte gekomen dat Linooleum een havenplaatsje had moeten zijn, weest zijn en onder een blauwe lucht in Zuidelijke zonneschijn, wij hebben het altijd betrouwd dat het de naam is voor een product dat het symbool zou kunnen zijn voor alles wat platvloers en laagbiedgronds is. Voor ons betekende in onze jongelingsjaren Linooleum de naam van een oude Romeinse nederzetting in Noord-Afrika. Een naam, die wij met zekerheid, zou men onder het woestijnzand de mémoires opgraven van een oude Romeinse rentenier die Dido persoonlijk gekend had. En wij hadden zo gaarne in die dagen, toen wij zoals alle jongelingen nog meenden dat wij op een goede dag mee zouden vondelen in het vaderlandse dichterskoor, een gedicht willen schrijven waarin kamelen voor zouden komen en waarvan de strofen zouden eindigen met het refrain: „En niemand gaat meer naar Linooleum.“ Dat zou een heel triest vers geweest zijn en wij hadden het voorgehouden op verjaardagspartijen, de volkselfs indien wij ons niet schromelijk vergist hadden in onze poëtische uitverkiezing, zou het ons moeilijk gevallen zijn om ons treurdicht te schrijven, omdat de kern van onze poëtische poedel permanent onder de voet werd gelopen. Later, om ons onbekende redenen, werd ons het woord Linooleum, een naam van een tempelruïne, een soort filiaal van het Parthenon.

Wij betreuren het eveneens dat men Nylon zegt tegen een kous of een onderjurk. Nylon zou een ideale naam geweest zijn voor een mythologische figuur van het soort van Antaios, de volmaakte geheelonthouder, van Ixion, de vader van de Centauren en gedoemd om voor eeuwig door de onderwereld te rollen, vastgebonden aan een wiel; en Sisyphus, de steenroller. Wij hadden het grootste gemak iets heel naars bedacht voor het Nylon, indien niet de kousfabrikanten ons voor waren geweest. Wij vinden het ook jammer dat niet een vrome vrouw de fabrikan ten van petroleumgelei voor is geweest

in zijn ogen de veroverde blik van een kannibaal

Russisch olieveld in zee

Azerbaïdjan in Rusland is een kleine stad van woningen met twee verdiepingen. De zee is gestroomd om de mannen te huisvesten, die bezig zijn hier in de zee een olieveld te construeren voor een van de merkwaardigste olievelden van Rusland. Nog niet zo lang geleden werden de eerste palen de zeebodem ingedreven. Nu reeds strekt het werkterrein zich ver in zee uit. Machtige drijvende kranen en de stalen segmenten aan, nodig voor de constructie van de boortorens. En nu er voor de industrie hard werd gewerkt, werd met een veel spoed en oprecht en werd begonnen aan een Paleis der Cultuur. Een overzicht van de plaats, waar olie uit de zee wordt gewonnen.

Aan de grenzen van het Franse rijk groemt het oproer

Marokkanen hebben te lang de leus

gehoord: eerst orde, dan praten

De beslissing is steeds uitgesteld

(Van onze Parijse correspondent)

Twee jaar geleden ontmoette ik in Casablanca een jonge, in Marokko geboren Fransman. Het gesprek liep stroef aan. Daar hij wist dat ik de gast was van de Franse autoriteiten in Marokko, had hij niet veel vertrouwen in mijn objectiviteit. Toen hij na verloop van enige tijd op grond van de korte gesprekservaring zijn wantrouwend houding liet varen en met grote openheid over de Frans-Marokkaanse vriendschap ging spreken, nodigde hij mij uit nader contact op te nemen met een kring van hoog-gestemde, idealistische christenen en muzelmannen. Op één voorwaarde echter, dat ik daarover niet openlijk zou schrijven en de organisator niet zou noemen. De moeilijkheden, waarmee zij tegevoelge van het bestaande onbegrip, te kampen hadden, zouden daardoor onnodig vergroot worden. De kern van dit onbegrip bestond in de voor de officiële Franse kringen ontoelaatbare houding van een aantal vooruitstrevende Fransen, die de Marokkaan als gelijkwaardige gesprekspartner wilden beschouwen en geen gelegenheid voorbij wilden laten gaan om aan te tonen, dat de officiële discriminatie tussen Fransen en Marokkanen, zoals deze in het gevone dagelijkse politiek-optreden en in de dagelijkse arbeidsverhoudingen werd gedemonstreerd, op een rampzalig, overleefd, koloniaal misverstand berust.

Een politiek van nationaal-egoïsme

Aan de gesprekken in het hartje van de afschuwelijke monsterstad waar de tegenstelling tussen rijkdom en armoede een permanente aanklacht tegen de Westerse beschaving vormt — heb ik altijd een bijzonder levendige herinnering bewaard. Waarom zijn jonge, idealistische krachten in de maatschappij, hetzij van christelijke stempel, hetzij van Islamietische, zo vaak gedwongen hun opvattingen, die tegen de grote stroom der machtsbezittenden ingaan, clandestien te belijden? En hoeveel normaal en gezond opbruising idealisme wordt tegen een muur van onbegrip stuk

De huidige Sultan, Ben Arafat, een stroman van Frankrijk.

Duitse badgasten slaags met Katwijkse politie

Katwijk. — De Katwijkse politie is slaags geraakt met een gezelschap Duitsers, die weigerden uit het water te komen op een plaats waar de zee gevaarlijk trok. De badgasten zaten op de eerste zandbank buiten het strand. De politie had hen herhaaldelijk gewaarschuwd voor het gevaar van de opkomende vloed. De Duitsers trokken zich hier lange tijd niets van aan. Toen ze tenslotte de zandbank verlieten, werd een van hen uitgenodigd mede te gaan naar de politiepost. Hij weigerde en nam een bokshouding aan. Er ontstond een gevecht, waarbij de uniformen van de politiemannen werden gescheurd en een uniformpet en een gemistok in zee werden gegooid. Tenslotte konden de Duitse badgasten naar het bureau opgebracht worden, waar proces-verbaal tegen hen werd opgemaakt.

Senel. — De Zuidkoreaanse Nationale Vergadering heeft de Verenigde Naties een resolutie gezonden, waarin de onmiddellijke ontbinding van de neutrale commissie van toezicht op het bestand wordt geëist. Van officiële Zuidkoreaanse zijde zijn de communistische commissieleden van spionage beschuldigd.

In het zand van MARS

door ARTHUR C. CLARKE
(Vert. door F. van Oldenburg Ermeke)

Gibson beëindigde de lijst van vele tientallen vragen, welke hij aan de een of ander stellen moest. Hij voelde zich zo'n beetje als een jongen, die pas op de lagere school komt. Alles zo vreemd: niets kon als vanzelfsprekend aanvaard worden. Het was zo moeilijk te geloven, dat twintig meter verder aan de andere kant van die doorzichtige koepel een plotselinge dood door verstikking dreigde. Dat gevoel had hij eigenlijk op de Ares nooit gehad. Per slot van rekening was het wereldruim nu eenmaal zo. Maar hier scheen het volstrekt niet op zijn plaats — hier, waar men uitzag over de helder groene vlakten, nu een slagveld, waarop de taale Marsplanten hun jaarlijkse strijd om het bestaan voerden — een strijd, welke zowel voor overwinnaars als overwonnen met de dood zou eindigen als de winter kwam.

Plotseling voelde Gibson een schier overweldigend verlangen om de nauwe straten te verlaten en naar buiten te gaan onder de vrije hemel. Dit was zo ongeveer de eerste keer, dat hij werkelijk voelde, dat hij de aarde miste, de planeet, welke hem, naar hij dacht, zo weinig meer te bieden had. Als Falstaff voelde hij de neiging om te gaan raaskallen over groene velden — maar de ironie van het lot wilde dat overal om hem heen groene velden

waren, uitartend zichtbaar, maar toch van hem afgesloten door de wetten der natuur.

"George," zei Gibson plotseling, "ik ben hier nu al vijf dagen en ik ben nog niet buiten geweest. Ik mag dat niet doen, zonder dat er iemand met mij meegaat om op me te passen. Jij zult hier toch binnen een uur of zo een klant zien. Wees eens fideel en neem me mee door de luchtsluis — enkel maar voor een minuut of tien." Ongetwijfeld, dacht Gibson niet zo heel snugger, beschouwde George dat als een nogal dwaze vraag. Hij had het nochtans bij het verkeerde eind. Het was voordien al zo vaak gebeurd, dat George het als heel vanzelfsprekend opnam. Per slot van rekening was het zijn taak om aan de grillen van zijn klanten te voldoen, en de meeste nieuwelingen schenen zich zo te voelen na hun eerste dagen onder de koepel. George haalde berustend de schouders op, zich afvragend of hij geen salarisverhoging zou vragen als havenpsychiater en verdween in zijn heilige der heiligen. Hij kwam een ogenblik later terug met een paar gasmaskers (of beter ademmaskers) en wat er verder bij hoorde.

"Op een mooie dag als vandaag kunnen we de helft van die tonnel thuis laten," zei hij, terwijl Gibson onhandig het apparaat omdeed. "Let op, dat die band van rubberspons goed om uw hals sluit. Juist — laten we gaan. Maar denk er om: niet langer dan tien minuten!"

Gibson volgde hem met gretig ongeduld, als een herdershond zijn meester, tot zij kwamen aan de uitgang van de koepel. Daar waren twee luchtsluisen, een grote, die naar Koepel Twee voerde, en een kleine, welke naar buiten leidde. Het was eenvoudig een metalen buis van ongeveer drie meter doorsnede, welke door de muur van glazen

militair vermogen. Een volledige nieuwe situatie ontstond in de protectoraten na de bevrijding, die helaas door het officiële Frankrijk niet erkend is, ondanks het feit, dat zeer sterke stromingen van het Franse politieke leven deze verandering van de situatie tot uitgangspunt van hun politiek hadden gemaakt.

M.R.P.-ers gefaald

Het tragische feit dient geconstateerd te worden, dat de leiding van de nieuwe politiek aan ministers uit het midden van de K.M. Volkerepublieken, de M.R.P., die juist vernieuwing in haar politiek programma geschreven had, was toevertrouwd. Doch evenals hun politiek zonder succes bleef op het Europese terrein, werd ook hun politiek ten opzichte van de overzeese gebiedsdelen — Indo-China,

De Pasha van Marrakesh.

Tunis, Marokko, Zwart-Afrika — een volledige mislukking door gebrek aan dadendracht.

Uitstel van beslissing is dikwijls in de politiek een geliefde formule. Zoals in het gevone leven, lossen ook in de politiek vele vraagstukken zich op den duur vanzelf op. Deze wijsheid is echter niet opgegaan voor de problemen van de Franse Unie, die langzamerhand geheel „pourris" werden.

In een sfeer van gevaarlijke zelfoverschatting heeft Frankrijk in Marokko en Tunis de zaak willen terugschroeven — altijd met de grote leus: eerst de orde herstellen dan praten. Maar de orde kwam niet, voordat de laatste deur bleef het daarbij. Het een hervatting plan na het andere werd ingediend.

De Afrikaanse rijkdommen

Van ernstiger aard zijn evenwel de moeilijkheden die voor de regering Mendes-France kunnen ontstaan als bij de plannen tot economisch herstel met

waarvan de voornaamste karaktertrek de „geleidelijkheid" was, doch immer de „geleidelijkheid" uit de tijd van de eerste stoommachine.

Revoluties worden door een handjevol mensen gemaakt. De revolutie in Marokko werd door een kleine groep intellectuelen in de vrijheidsstrijd van de Istiglal geprekeerd.

Zoals in elke vrijheidsstrijd — denken we maar aan de bezettingstijd in Nederland en elders — werd en wordt nauw samengewerkt met de communisten, meesters in het spel van de revolutie. Betekent dit dat de Istiglal een zaak maakt met het communisme? Ja en neen. Ja, in zoverre dit een samengaan van de siera Mahomedaans denken met de bevolking met het communistische materialisme zou kunnen inhouden.

Het Mahomedanisme betekent een reeds in het leven doezor volken. De Koran is hun hoogste wet. En de Sultan hun Paus en Keizer beiden. Hij is symbool van hun eenheid en van hun onafhankelijkheid. Juist een jaar geleden heeft Frankrijk er niet tegenop gezien de hand te slaan aan Sultan Sidi Mohammed Ben Yoessef. In gevangenschap is hij weggevoerd, en vervangen door een oude man, wiens intelligentie en uiterst beperkt schijnt te zijn. Frankrijk, beschermers van Marokko, heeft gefaald, omdat het volgens het protectoraatsverdrag de soevereiniteit diende te beschermen.

Sindsdien is de weerstand tegen Frankrijk en zijn stroman, Sultan Ben Arafat gegroeid. Te duidelijk was de politiek van het „verdeeld en heers" door Frankrijk toegepast, door steun te zoeken bij de Pasha van Marrakesh, die tienduizenden Berbers in zijn macht heeft en deze in het veld bracht om de oude Sultan te ontzetten — zoals zij in het veld gebracht zijn om de nieuwe Sultan te beschermen.

Alleen diep-ingrijpende oplossingen zijn nog mogelijk, oplossingen die zo diep ingrijpen, dat zij bedenkelijk op een liquidatie gaan lijken.

De regering Mendes-France wordt daardoor met een dubbele moeilijkheid bedreigd. In de eerste plaats zal het prestige van vooruitstrevende besluitvaardigheid, dat deze regering zich in korte tijd heeft opgebouwd — voor een deel dank zij de janset uitvering van Indo-China aan Moskou — bestand zijn tegen de stormloop van zakelijke belangenheerders in Noord-Afrika, waartoe allereerst de eigen partijgenoten van de Premier, de radical-socialisten, gerekend moeten worden? Deze partij tocht dankt een deel van haar kracht en financiële welvaart aan de grote groep kiezers en gekozenen in W.-Afrika. En daarbij aansluitend zal het Gaullistische nationalisme deze politiek van „abandon" langer voor zijn rekening kunnen nemen?

De Afrikaanse rijkdommen

Van ernstiger aard zijn evenwel de moeilijkheden die voor de regering Mendes-France kunnen ontstaan als bij de plannen tot economisch herstel met

De verbannen Sultan van Marokko, Sidi Mohammed Ben Yoessef.

meer zoals voorheen gerekend kan worden op de Afrikaanse rijkdommen.

Reeds in 1952 bleek duidelijk in Straatsburg, dat de vertegenwoordigers van de Franse overzeese gebiedsdelen niet bijzonder gelukkig waren met het uitzicht slechts binnen een Franse markt vrijheid te bezitten. Integendeel de meesten hunner pleitten toen al voor een opname van een Europese markt.

Als de regering Mendes-France tot grote concessies overgaat op het gebied van de soevereiniteit, zou dit repereus kunnen hebben op de economische betrekkingen met Frankrijk. Het ambitieuze plan van Mendes-France, om eerst de Franse economie te herstellen, teneinde daarna zich bij Europa aan te sluiten, wordt dan in zijn uitvoering wel aanzienlijk bedreigd.

Dit plan overigens steunt naar veler inzicht op een drogreden n.l. dat herstel van de Franse economie mogelijk zou zijn zonder de prikkel van de Europese concurrentie op de Franse verhoudingen in te laten werken. Herstel van de economische situatie in een gedeeltelijk van de Afrikaanse rijkdommen verstoten Frankrijk kan slechts een soort broeikas herstel worden.

In dit opzicht is de zich realistisch noemde Mendes-France een exponent van die stromingen in Frankrijk — de nationalistische neutralistische — die menen, dat het eerste gebod voor Frankrijk is „faire la France" en daarna „faire l'Europe." Daarbij de realiteit miskenend van de steeds toenemende interdependentie op economisch, politiek en militair gebied in de wereld van vandaag. Daarbij tevens de wereldhistorische roeping van Frankrijk, dat een bijzonder grote verantwoordelijkheid ook voor de andere Europese staten insluit, de rug toekierend.

Een politiek van nationaal-egoïsme wordt daarmee ingeluid op een moment dat aan de grenzen van het Franse rijk het oproer groemt als gevolg van de misleiding en miskenning van de historische solidariteit, die Frankrijk niet slechts bindt aan zijn eigen bezittingen, maar Frankrijk tevens in onze ogen als voorvechter van een vernieuwde wereld had doen leren kennen en waarderen.

Athletiek Federatie vergadert Snelwandelen geen Olympisch nummer meer

Bern. — Tijdens het congres van de Internationale Amateur Athletiek Federatie (I.A.A.F.) te Bern is het verzoek van Oost-Duitsland om tot de federatie te worden toegelaten, met grote meerderheid van stemmen afgewezen. Communistisch China werd als lid toegelaten. Een voorstel om vergoeding wegens loonderving aan atleten toe te staan werd met 71 tegen 70 stemmen verworpen.

Lord Burghley (Engeland) werd voor vier jaar herkozen als president; ook penningmeester D. Payne (Engeland) werd als zodanig herkozen.

Voorts werd besloten het nummer 10 km. snelwandelen te schrappen van het Olympisch programma. Een aanbesteding de standaardisering van de 3000 meter van de Europese commissie meter steep, zodat op dit nummer wereldreCORDS kunnen worden gemaakt, werd aanvaard. Zo ook een nieuwe telling voor de vijfkamp dames.

Met betrekking tot een vermindering van het aantal deelnemers aan de Olympische Spelen ging het congres tenslotte accoord met de aanbesteding van de Brit Harold Abrahams, inhoudende, dat alle landen deze kwestie zorgvuldig zouden bestuderen en, het beginsel van vermindering aanvaard, voor 1 Januari 1956 ter kennis zouden brengen van het bestuur van de I.A.A.F., opdat zij op het congres te Melbourne in behandeling kan komen. De afgevaardigden van de Oost-Europese landen waren hiertegen.

De congresleden gaven unaniem hun teleurstelling te kennen over het besluit van de Europese commissie om het overwinningssceremonieel bij de Europese kampioenschappen te doen vervallen.

In Illinois Treinongeluk eist minstens 5 slachtoffers

Illinois. — Nabij Macomo in de Amerikaanse staat Illinois zijn gisteren zes ruiters van de Santa Fe-express ontspoord. Volgens een woordvoerder van de spoorwegen zijn minstens vijf personen om het leven gekomen en een aantal is gewond.

De trein was op weg van Chicago naar Los Angeles. Volgens de eerste berichten ontspoorde de gehele trein met uitzondering van de locomotief en een postrijtuig. De trein kwam in aanraking met een rij koelwagens, die op een zijspoor bij de hoofdspoor stonden. Men moest acetyleenbranders gebruiken om de omgekantelde ruitrijtuigen open te branden en de passagiers te bevrijden.

Persconferentie over EVG „Niet mislukt"

Amsterdam. — „Niet mislukt" noemde „De Telegraaf" de Brusselse conferentie in een hoofdartikel, waarin het o.a. zegt, dat, dank zij de soepelheid en tegelijkertijd eensgezinde vasthoudendheid der vijf niet-Franse delegaties, de Franse regering, het Franse parlement en de Franse publieke opinie nu, veel nauwkeuriger dan tot dusver het geval was, weten welke tegemoetkomingen van de zijde van Italië, West-Duitsland en de Benelux verwacht mogen worden, en welke Franse condities definitief een eind maken aan ieder verder gesol met de (oorspronkelijk Franse) conceptie van de E.V.G. Parijs kan nu in letterlijke zin kiezen of delen. Verwerpt het de E.V.G., dan is de weg geopend voor de rechtstreekse opname van West-Duitsland in de N.A.V.O. Maar dit zal, om voor de Fransen aanvaardbaar te zijn, wel gepaard moeten gaan met een garantie tegen het gevaar van een Duits overwicht in Europa. Daartoe is een conferentie nodig, waaraan ook de Angelsaksische bondgenoten moeten deelnemen.

„Het Parool" wil ook niet spreken van een mislukking der conferentie en zegt: Als Mendes-France zijn politieke lot zou willen verbinden aan de E.V.G. (en zijn landgenoten daarbij nogmaals op het hart binden dat de keuze vaak tussen een gecontroleerde herbevestiging van Duitsland en een herbewapening buiten Frankrijk om) dan geven wij nog altijd de hoop niet op, dat hij achter zich een meerderheid zal kunnen verenigen. Dan zouden en de E.V.G. en Mendes-France zijn gered. Dan zou ieder, die het wel meent met Europa en met Frankrijk, zich van harte verheugen. En dan zou achteraf de Brusselse conferentie, wel verre van een mislukking te wezen, het begin zijn van een nieuwe periode.

In geval van nood Mobilisatie van Amerikaanse Industrie

Washington. — Het hoofd van de Amerikaanse dienst voor de defensie-mobilisatie, Flemming, heeft opdracht gegeven een nieuw plan uit te voeren, dat beoogt de Amerikaanse industrie voortdurend paraat te houden voor een snelle overschakeling op de totale oorlogsproductie. Zo krijgen particuliere bedrijven betaling voor het gereed houden van machines, welke van groot belang voor de oorlogsproductie zijn. Het plan omvat voorts maatregelen voor het bijhouden van belangrijk personeel en de toepassing van de modernste productiemethoden. Volgens een woordvoerder zal de uitvoering jaarlijks verscheidene miljoenen dollars kosten. Het plan is van dringend belang geworden door de snelle vermindering van de oorlogsproductie na het sluiten van het Koreaanse bestand.

Sluier op bestelling

Toronto. — Het op de gevoelige plaat vastleggen van arriverende persoonlijkheden is wel een zeer gewone zaak in onze wereld van publiciteit geworden. Er treden echter complicaties op, wanneer het bijvoorbeeld om Arabische prinsessen gaat. Dat ondervond de persfotograaf, die op het vliegveld van Toronto aanwezig was om de aankomst van prinses Bedrieyia Al-Salim Al-Subah van Koeweit, een schoonzuster van de Sheik van dat olie-rijk aan de Perzische Golf, te vereeuwigen. De prinses, die Westerse kleding droeg, maakte het de fotograaf namelijk duidelijk, dat haar beeltenis niet zonder sluier gepubliceerd zou mogen worden, op grond van het in haar land in zwang zijnde gebruik. De fotograaf voelde er niet voor, van zijn opname afstand te doen. De moeilijkheid werd uiteindelijk opgelost door de vindingrijke redactie van de betrokken krant, de „Toronto Telegram", die op de foto een sluier betekende en van dat geheel het cliché voor de krant liet maken.

Conferentie over de klomp

Lily Pappayanni (midden), een 21-jarige Griekse, die in Londen studeert, en 19-jarige Londense secretaresse Ana Houghton, die eigenlijk uit Lima in Peru komt, willen nu wel eens precies weten hoe zo'n Nederlandse klomp eruit ziet, hoe hij aan de voet zit. Het Nederlandse meisje Nanny Rijfrol (?), dat de anderen ontmoette op het Internationaal Muziek- en Volksdansfeest in Londen, gaf op alle vragen een blijkbaar bevredigend antwoord.

In Oost-Duitsland Sovjets voeren honderden tonnen uraniumerts naar Rusland

De Sovjet-Unie heeft gedurende de afgelopen acht jaar honderden tonnen uraniumerts uit Oost-Duitsland naar Rusland gevoerd. Uranium is een van de belangrijkste grondstoffen voor het vrijmaken van atoomenergie. De lagen worden ontgonnen in het oostgebergte nabij Chemnitz in Oost-Duitsland.

In de mijnen wordt door politieke overgangen gewerkt onder „schrikbarende omstandigheden", aldus wordt door vluchtelingen gemeld. Een gedeelte van de mijnen is reeds uitgeput. Het gebied is thans voor het eerst sedert 1946 voor toeristen opengesteld.

Amerikaans vliegtuig breekt hoogterecord

New York. — Een nieuw toestel van de Amerikaanse luchtmacht heeft het hoogterecord gebroken. Het oude record stond op naam van luitenant-lonel Marion Carl, die verleden jaar Augustus met een Douglas Skyrocket een hoogte haalde van 25.610 meter. Over het nieuwe toestel, dat het hoogterecord gebroken heeft, zijn geen bijzonderheden bekend gemaakt. Naar verluidt zou het een hoogte van bijna 27.000 meter hebben gehaald.

Een en ander is medegedeeld door de Amerikaanse minister voor de Luchtmacht, Tailbort, die eveneens meldde, dat een B-47 van de luchtmacht 25.500 kilometer had afgelegd in 35 uur, zonder dat er een tussenlanding was gemaakt. Het toestel, dat met zes staathmotoren is uitgerust, was onderweg bijgetankt.

Tegenwoordig is „CROSLEY" Het meest gevraagd

Veel meer ruimte in de deur — alsof U twee ijskasten heeft!!

7 cft. Fl. 565.— & F. 590.—
8 cft. Fl. 665.—
9.5 cft. Fl. 750.—
10.5 cft. Fl. 830.—

Gemakkelijke betalingscondities.

METROPOLIS

Heerenstraat
C. T. C.
Otrabanda

Wel bezwaren, maar toch ook verheugd om resultaten

(Vervolg van pagina 1)

De heer Jonckheer zeide, dat hij ter conferentie van zijn bezwaren heeft doen blikken. De delegatie had besloten dat de Voorzitter namens de delegatie zou spreken en elk ander spreker zich uitlatend zou bepalen tot de bezwaren die hij tegen het Statuut zou hebben. Men heeft mij verweten, aldus spreker, geen enkel woord van waardering voor het Statuut te hebben gezegd, ten onrechte echter aangezien het in strijd met de afspraak zou zijn geweest, indien ik mij niet had beperkt tot mijn bezwaren.

Illusoir

De heer Jonckheer zeide reeds bij een vroegere gelegenheid verklaard te hebben:

„Merkwaaardig is de wijze waarop de wetgeving van het Koninkrijk (in het Statuut) is geregeld. De Rijkswetgeving, zoals in dit ontwerp Statuut geregeld, maakt de deelname van de Overzeese Rijksdelen aan de totstandkoming van de Rijkswet illusoir.

Een Rijkswet komt immers tot stand met een gewone meerderheid in de Tweede en Eerste Kamer van het Nederlandse Parlement. Weliswaar is de verplichting opgelegd kennis te nemen van de gevoelden der Amerikaanse Rijksdelen en zal het tot stand komen van een Rijkswet in strijd met de geuite bezwaren van de Amerik. Rijksdelen iets stroever en moeilijker zijn, maar uiteindelijk zijn de Staten Generaal van Nederland, dus de Volksvertegenwoordigers van het Rijk in Europa, de wetgevers van het Koninkrijk, de enige en onbeperkte wetgevers van het Koninkrijk.

Het recht van adviseren van de Amerikaanse Rijksdelen, het recht van de gevolmachtigde landsministers om bezwaren te maken, waardoor intern de appel kan plaats hebben, waarna de behandeling van een Rijkswet echter rustig in het Nederlandse Parlement doorgang kan vinden, en het recht om de behandeling even op te schorten kunnen onmogelijk beschouwd worden als daadwerkelijk deelnemen aan de Rijkswetgeving.

Alleen adviserend

In een Koninkrijk, waarbinnen de drie gebieden op voet van gelijkwaardigheid dienen te zijn verbonden tot het verzorgen van de gemeenschappelijke belangen, is het wel — op zijn zachtst uitgedrukt — wonderbaarlijk dat alleen één der delen de wetgeving eigenachtig uitvoert, terwijl de Volksvertegenwoordiging van de andere delen adviserend mag optreden.

Dan ook hier weer de politieke verhoudingen en mogelijke machtsverschuivingen in het Rijk in Europa geen reden mogen zijn om het daadwerkelijk deelnemen aan de Rijkswetgeving van de andere delen onmogelijk te maken, kan nooit als redelijk argument worden aanvaard.

De hierboven geschetste toestand, waarbij dus het parlement van het Rijksdeel in Europa de wetgever van het Koninkrijk is, wordt nog bovendien verzwakt door het feit, dat de andere delen zelfs niet de minste zeggenschap hebben, dus zelfs niet gehoord behoeven te worden bij een eventuele wijziging van de samenstelling van het Parlement van het Rijksdeel in Europa.

Met deze regeling van de wetgeving heeft het ontwerp-Statuut niet die betekenis meer, welke een definitieve regeling der verhoudingen tussen de verschillende delen van het Koninkrijk had dienen te hebben. Daarom is het te verwachten, dat binnen niet te lange tijd wijzigingen zullen moeten worden aangebracht op die punten, die een werkelijk vrijwillig samengaan van de drie delen op werkelijke voet van gelijkwaardigheid nog in de weg staan.

In de hoop en met het vertrouwen, dat dit in een niet te verre toekomst zal kunnen gebeuren, en overwegende, dat dit ontwerp-Statuut wel als het maximum moet worden gezien van hetgeen thans onder de huidige politieke omstandigheden in Nederland als compromis kan worden bereikt, rest ons niets anders dan dit ontwerp-Statuut als geheel te aanvaarden.

Toch ook resultaten

Toch zijn er ook veel resultaten bereikt. Zo moet van groot belang worden geacht het feit, dat met de aanvaarding van het Statuut de Landsregeling van de Antillen niet meer door de Nederlandse wetgever kan worden gewijzigd. Bekijkt men nu de deelneming van de Overzeese Rijksdelen aan de Rijksregering en vergelijkt men hetgeen thans in het Statuut staat met wat in het eerste ontwerp heeft gestaan dan moet onmiddellijk toegegeven worden dat ook op dit punt belangrijke winsten zijn geboekt.

In dit zelfde verband dient artikel 11 sub 6 te worden bekeken en vergeleken met hetgeen onder sub 7 van dit zelfde artikel in de eerste ontwerp heeft gestaan.

De uiteindelijke formulering van artikel 25 biedt nu in tegenstelling met de eerste redacties grotere waarborgen aan de Antillen ten aanzien van het aangaan van internationale overeenkomsten door het Koninkrijk.

Ook artikel 35, dat de mogelijke bijdrage in de kosten regelt, heeft de voortdurende aandacht van ons gehad en ook op dit punt kunnen wij thans niet enig trots terug zien op de bereikte resultaten. Ten aanzien van de Densie hebben wij bepaalde waarborgen die ons reeds in onze landsregeling werden geboden, weten vast te leggen in het ontwerp Statuut.

Het Statuut betekent een andere stap in de richting der volledige autonomie van de mogelijke wordt er door geopend voor de Antillen om zelf de economische sociale en culturele verheffing van het volk ter hand te nemen. Zekerheid wordt geboden omtrent de stabiliteit van onze hoogste landswet, de Landsregeling; de Antillen nemen deel aan de koninkrijkszaken die ons raken, wij worden in staat gesteld lid te worden van volkenrechtelijke organisaties en ook worden er nieuwe mogelijkheden geopend in verband met de samenwerking, hulp en bijstand tussen de verschillende delen van het koninkrijk.

Wij onderschatten deze voordelen zeker niet en zijn van mening, dat zij groter zijn dan de nadelen.

Als wij voorts overwegen dat onder de huidige politieke omstandigheden in Nederland het uitgesloten moet worden geacht dat er iets meer zou kunnen worden bereikt, dan hetgeen nu is.

JONCKHEER
.....RESERVE.....

nen worden bereikt, dan denken wij, dat de verklaring door mij ter Conferentie afgelegd, n.l. dat dit statuut als het maximum moet worden gezien van hetgeen thans onder de huidige politieke omstandigheden in Nederland als compromis kan worden bereikt en dat ons niets anders rest dan dit ontwerp Statuut als geheel te aanvaarden, volkomen op zijn plaats is en dat wij na deze overwegingen onze stem aan het statuut dienen te geven.

Grote vreugde

Alvorens te eindigen wens ik uitdrukkelijk te verklaren dat de aanvaarding van het Statuut door dit college mij tot tevredenheid stemt en voor mij reden tot grote vreugde is, terwijl mijn partij zeker trots mag zijn nu deze mijnpaas is bereikt, voor het feit dat haar vertegenwoordigers het initiatief hiertoe hebben genomen en met inzet van hun persoon, al hun krachten hebben gewijd aan de strijd om de autonomie der Nederlandse Antillen.

Moge dit statuut tot heil van Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen strekken en moge de vervolmaking van de autonomie der Nederlandse Antillen in een niet te verre toekomst haar beslag krijgen. Aldus de heer Jonckheer.

Henny: wel geen separacion doch toch knap stuk werk

De heer Henny Eman sprak vijf minuten. Hij zeide, dat het enthousiasme van zijn partij groter had kunnen zijn, indien men er in geslaagd was de afscheiding van Aruba van Curacao in het Statuut te doen opnemen. Dit zou in het belang zowel van de beide eilanden, als van de Nederlandse Antillen in hun geheel geweest zijn.

Door dit onvervuld blijven van Aruba's wensen is de liefde tot het Oranjestad zwaar beproefd. Spreker noemde het Statuut echter een goed stuk staatkundig werk. Hij zeide dat men er moest geven aan wie deze toekomst. De heer v.d. Hoeyen heeft mr. Da Costa Gomez om zijn verdiensten geprezen. Hij nam aan, dat de D.P. het er mee eens zou zijn, wanneer men die hulde aan de voorzitter van de Regeringsraad gezamenlijk bracht.

Dankbaar Bonaire

De heer Abraham, die zeven minuten sprak, zeide, dat dit Statuut voor de Nederlandse Antillen de basis is waarop het gebouw van het Koninkrijk Nieuwe Stijl is opgetrokken. Het volk van Bonaire is dankbaar voor de nieuwe rechtsorde en de daaruit voortvloeiende rechten.

Waren wij vroeger aan het Moederland verbonden door een machtsverhouding, thans zullen wij door dit Statuut niet meer in een machtsverhouding tegenover het Moederland staan, maar zullen wij met het Moederland verbonden zijn door een rechtsverhouding. Ik van mijn kant, wens mede namens de bevolking van Bonaire te zeggen, dat wij trots zijn op deze nieuwe verhouding.

Door omzetting van deze machtsverhouding in een rechtsverhouding blijkt de grootheid van geest van het Moederland, die niettegenstaande sterke conservatieve druk tot het tegendeel, zowel van Nederlandse als van Antilliaanse oorsprong, onderscheid heeft weten te maken tussen de oprechte verlangens van het volk en de gecamoufleerde belangen van hen, die deze onderwerpelijke aangelegenheid anders hadden willen zien geregeld.

Een oprechte wens van het volk wordt in grote dele verwezenlijkt. Dit is het resultaat van de strijd ingezet door een groep patriotten in de Nederlandse Antillen, die zich gesteund en geschraagd wisten door het volk.

De tegenstand was groot vooral hier. Van de groep, die niettegenstaande openlijk en heimelijk verzet van anderen, toch wist door te zetten kunnen zij zeggen „nimmer waren in de Antillen

Staten eensgezind

(Vervolg van pagina 1)

lijking. Met name de spreker der Democratische Partij misbruikte de historische zitting om een dithyrambe op zijn partij te houden en daarmede buiten de bedoeling en de opzet van deze vergadering te treden. Het is jammer, dat de DP-woordvoerder niet die zelfbeheersing heeft kunnen opbrengen, die op belangrijke bijeenkomsten als deze de glans van het ogenblik zou hebben verhoogd.

Wij moeten maar aannemen, dat met deze „Seitesprunge“ de laatste kinder-ziekte van een tot zelfstandigheid komend gebied voorbij is. En dat, nu het Statuut door de volksvertegenwoordiging van dit Rijksdeel met algemene stemmen is aanvaard, wij een nieuwe aera op het gebied van de wetgevende arbeid met de daarbij passende ernst van hen die deze arbeid moeten verrichten tegemoet gaan.

Gelukwensen aan de bevolking van de Ned. Antillen

Willemstad. — De heer Ch. Voges, voorzitter van de Staten der Nederlandse Antillen, heeft gisteravond in de Staten de volgende korte rede uitgesproken.

Leden van de Staten van de Nederlandse Antillen, M. de V. van de R.R. en Heren Landsministers.

Zeijst hebben de Staten van de Nederlandse Antillen het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden aanvaard. Daarmede hebben zij uitdrukking gegeven aan de wens van de bevolking van de Nederlandse Antillen om, onder bescherming van de in het Statuut verankerde rechten, tezamen met de volkeren van Nederland en Suriname als gelijkberechtigten en in een door allen van grote betekenis gesachte onderlinge sterke verbondenheid de toekomst in te treden.

De tijd, welke het overleg inzake dit samengaan in beslag heeft genomen, leek ons dikwerf lang te duren. De vreugde over de bereikte resultaten is echter zo groot, dat het lange wachten daarmede rijkelijk wordt gecompenseerd.

In het Statuut hebben wij het Huis van Oranje als het erfelijke Koninkshuis voor het Rijk der Nederlanden, waarin de Nederlandse Antillen volwaardig deelgenoot zijn, aanvaard.

Ik moge deze vergadering van de Staten, welke als een van de gewichtigste in de geschiedenis van de Nederlandse Antillen geboekstaafd zal worden, onder aanbidding van mijn gelukwensen aan de gehele bevolking van de Nederlandse Antillen, besluiten met de bede, dat het de Nederlandse Antillen gegeven moge zijn onder Gods bescherming en het sedert eeuwen lichte voorbeeld van het Huis van Oranje, tot in lengte van dagen eendrachtig en in voorspoed samen te gaan met Nederland en Suriname.

VOGES
.....wachten beloofd.....

Venezolaanse luchtvaart, maatschappijen overwegen verhoging tarieven

Caracas. — De Venezolaanse luchtmaatschappijen overwegen — vermoedelijk uitsluitend voor de binnenlandse lijnen — de tarieven te verhogen op grond van de overweging dat gedurende de laatste tijd een aantal nieuwe en kostbare vliegtuigen is aangeschaft en de uitrusting is vernieuwd.

Rio Marhuanta binnen haar oevers

Caracas. — Te Caracas binnengekomen berichten melden, dat het water van de Orinoco wass evenals dat van de Rio Marhuanta. De stad Bolivar ondervindt reeds grote hinder van het wassende water.

Proefboringen in Maracaibo?

Caracas. — Een recent onderzoek van de documenten, die de concessies der olie-maatschappijen in Venezuela omschrijven, heeft uitgewezen, dat de Shell Compagny van Venezuela in feite het recht heeft midden in de stad Maracaibo proefboringen te verrichten.

Nieuw kantoor Creole Oil Cy. te Bello Monte

Caracas. — Het nieuwe kantoor gebouw van de Creole Oil Comp. te Bello Monte zal vermoedelijk in de maand December gereed komen.

Bouw droogdokken te Puerto Cabello

Caracas. — Met de bouw van droogdokken te Puerto Cabello is begonnen. De dokken zullen t.z.t. schepen tot een inhoud van 18000 ton kunnen bevatten.

Politiek asyl

Taipeh. — Een bemanningslid van het 8840 ton metende Russische tankschip „Toeapsee“, dat op 23 Juni door een nationalistisch-Chinese vloot naar een Formosaanse haven is opgebracht, heeft om politiek asyl verzocht, aldus is officieel te Taipei bekendgemaakt. De Chinese autoriteiten maken de naam van de zeeman niet bekend om vergelding tegen familieleden te voorkomen.

Cairo. — De Egyptische autoriteiten te Alexandrie hebben een zending Russische boeken, bestemd voor de Russische ambassade te Cairo, in beslag genomen.

Applaus voor Yrausquin Wij zouden nooit onder een dictatuur kunnen leven!

De heer Yrausquin hield een rede à l'improviste, die tien minuten in beslag nam. Ook hij verklaarde, dat het Statuut het beste was wat onder de gegeven omstandigheden te bereiken was. Er blijven onvervulde verlangens. Zo bv. op luchtvaartgebied. Het verlenen van landingsrechten aan luchtvaartmaatschappijen is een eilandelijke aangelegenheid. Elk onderdeel van de Nederlandse Antillen moet in dit opzicht vrijgelaten worden. Aruba heeft miljoenen besteed aan zijn luchtvaarthaven, terwijl de opbrengsten daarvan nog maar pover zijn. Op deze wijze worden ook belemmeringen in de weg gelegd aan het tourisme, dat toch een voorname bestaansbron is.

Het was te verwachten, dat Aruba's wens op staatkundig gebied niet in het Statuut verankerd zou worden. Doch bij ons gaat het niet primair om een status buiten de Nederlandse Antillen, doch om een zo groot mogelijke zelfstandigheid. Middels een wijziging van de Lands- en Eilandenregeling is een vervulling der Arubaanse wensen mogelijk. Spreker hoopte, dat de Regering de Commissie, die deze materie bestudeert, nieuw leven zou inblazen.

Elk volk dat zich respecteert, wenst baas in eigen huis te zijn. Dit ideaal wordt door het Statuut verwezenlijkt. De interim-periode loopt thans ten einde. Toen werd wel geen rekening gehouden met de rechten der minderheden. Het regeringsbeleid was wel eens niet wat men er redelijkerwijs van mocht verwachten. De dictatoriale neigingen namen soms een vorm aan, waardoor onze naam schade liep. Wij zouden nooit onder een dictatuur kunnen leven, daarvoor hebben wij de menselijke rechten te lief. Laat ons ho-

pen, dat de gemaakte fouten symptomen zijn geweest van een kinderziekte. Laten wij tonen het Statuut waardig te zijn.

Spreker besloot zijn korte rede met zich voor de aanvaarding van het Statuut te verklaren.

Na deze woorden klonk van de stampvolle publieke tribune applaus dat door de voorzitter werd onderdrukt.

De heer v.d. Meer stelde voor aan de wvd. Gouverneur te berichten, dat het Statuut met algemene stemmen was aangenomen. Daar geen der aanwezige leden hiertegen enig bezwaar maakte, werd aldus besloten.

De voorzitter van de Regeringsraad, mr. dr. M.F. Da Costa Gomez richtte zich hierna tot de vergadering met een rede, die wij elders in dit blad afdrucken.

Na een kort slotwoord van de voorzitter van de Staten, de heer Ch. Voges, werd deze historische vergadering te ruim half elf gesloten.

YRAUSQUIN
.....applaus.....

- W E S T - E N D -

VRIJDAG, ZATERDAG 7 en 9 P.M. - ZONDAG 10.30 A.M. en 8.30 P.M.
De eerste sprekende film in kleuren werkelijk opgenomen in de Doden-Vallei van het National Park.

„PEOR QUE LA MUERTE“

ROBERT STACK - JOAN TAYLOR - CHARLES Mc GRAW

Zie hoe de zoon van Griize Wolk de U.S. cavallerie in een dodelijke val voert. Zie die geweldige gevechten. Zie hoe de ruiters razend worden en hoe de beeldschone dochter worstelt met Glory Boy. Wat een vaart... wat een spanning.

f. 1.50 - f. 0.90. — Met tekst. — Kinderen geen toegang.

PYRAMID
TRADE MARK

HANDKERCHIEFS

in wit en gekleurd, zowel voor mannen als vrouwen.

PYRAMID zakdoeken zijn beroemd om hun goede kwaliteit, zachte stof en mooie dessins. Verkrijgbaar in dames en heren maten, er bestaat geen betere zakdoek.

EEN TOTAAL PRODUCT

Let op het handelsmerk op de zakdoeken.

Vertegenwoordigers: JULIUS L. PENHA & SONS INC., CURACAO

 YOU SEE IT WITHOUT GLASSES! CINEMASCOPE

Soon in Cinelandia

De Curacaosche Kunstkring

Piano-recital

JON ROBERTSON

11-JARIGE PIANIST VAN JAMAICA

Maandag 30 Augustus 1954 des avonds om 8.45 uur
in de STADSSCHOUWBURG

Programma: Mozart, Schubert, Benjamin en Liszt.

Toegangsprijs: f. 3.—; f. 2.50 voor Kunstkringleden.
Toegangskaarten te verkrijgen in El Louvre en in de boekhandel Salas.

 WILPEN **CENTRUM**

Van Wilpen's Weekend reclame!

Vrijdag 27 en Zaterdag 28 Augustus verkrijgbaar

EEN LUNCH-PAKKET
inhoudende:

1 ons vers gekookte Ham ..	á f. 0.60 voor slechts f. 0.55
1 ons bacon	á f. 0.50 voor slechts f. 0.40
1 ons hamworst	á f. 0.40 voor slechts f. 0.30
1 ons leverkaas	á f. 0.40 voor slechts f. 0.30

Totaal f. 1.90 nu voor f. 1.55

Vergeet U vooral niet om voor het weekend een

KARTON ORANJEBOOM BIER
in huis te halen!

ORANJEBOOM BIER per karton FL. 11.75
(en 2 fraaie drinkglazen GRATIS)

PHILIPS

BATTERIJTOESTEL, MODEL BX 135 B

slechts
f 65,—

Golfbereik van
158 tot 580 m.

U betaalt een kleine
som vooraf en

[TIEN GULDEN]

per maand.

Komt U dit model eens zien en horen bij
PALAIS ROYAL. Marchena Moron & Co. N.V.

Herenstraat 23 - Handelskade 9
Breedestraat (O) 68-70

 ALS U PRETTIG WILT REIZEN,
reist dan met de

„Italiaanse Lijn“

● VAST REISSHEMA
● UITSTEKENDE SERVICE
● ALLE MODERNE GERIEVEN

Ms. A. USODIMARE AANKOMST TE CURACAO 8 SEPTEMBER
Doet: CRISTOBAL - BUENAVENTURA - PUNA - CALLAO - ARICA - IQUIQUE - ANTOFAGASTA - VALPARAISO aan.

Ms. A. VESPUCCI AANKOMST TE CURACAO 20 SEPTEMBER
Doet: LA GUAIRA - TENERIFFE - FUNCHAL - LISABON - BARCELONA - CANNES - NAPELS - GENUA aan.

GENERALE AGENTEN:

CURACAO TRADING CO S.A.
Handelskade 24 Telefoon 2242 - 1370

mr. M. F. Da Costa Gomez tot de Staten:

Stuk levend, praktisch recht van hoge orde

„Reeds zie ik uit naar het moment, waarop kan worden begonnen de gedachten, welke reeds zolang hebben geleefd, ten uitvoer te brengen”

Willemstad. — De voorzitter van de Regeringsraad, mr. M. F. da Costa Gomez heeft gisteravond in de historische Statenzitting, tijdens dewelk het Statuut van de beoordeling der leden werd voorgelegd, de volgende rede uitgesproken.

Mijnheer de Voorzitter,

Op 16 Juli 1954 werd het wetsontwerp van een statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal goedgekeurd. Nederland heeft daarmee de procedure, welke tot integrale aanvaarding van het Statuut zal kunnen leiden, als eerste doen aanvangen met overtuigend succes. Hoewel deze duidelijke Nederlandse uitdrukking ook tot verhoging heeft gestemd, zij wordt nog overtuigd door het besluit van Uw College van hedenavond, dat een beslissing tot aanvaarding van het Statuut voor de Nederlandse Antillen, zowel in eerste als in laatste instantie, is zich staet.

Daarmede heeft Uw College zich uitgesproken voor een constructie van het Koninkrijk en van de Nederlandse Antillen zelf, welke aanstond ons land de staatsrechtelijke positie zal kunnen brengen naar de verwezenlijking waarvan sinds de door H.M. de Koningin uitgesproken rede van 1942 met voortvarendheid werd gestreefd. Met grote voldoening maak ik gewag van het belangrijke besluit van Uw College van hedenavond, dat later als een historisch feit van groot gewicht zal gelden voor de nageslachten, die na U komen, zoals het steeds ook zal voortleven voor hen, die het voorrecht genieten dit feit in het heden te beleven. Ondanks het onverpoosd streven omzichtig naar de moderne vernieuwingen in het staatsrechtelijk bestel van het Koninkrijk en van ons land zelf overeenkomstig de maatstaven, welke in 1948 in de Grondwet werden opgenomen, werd toch steeds voor ogen gehouden, dat een hechte binding in het Koninkrijk noodzakelijkerwijs voorop gesteld moest worden om de belangen van ons land het best te dienen en de typische geaardheid daarvan, waarin de zin voor recht en vrijheid een zo grote plaats innemen, niet te schaden. Ik ben van mening, dat deze gedachte een gelukkige is geweest om ons de weg open, gerustgesteld door wederzijdse geestelijke en intellectuele hulp en bijstand tussen de drie partners in het Koninkrijk, tot ontplooiing van eigen kunnen en betere ontwikkeling van eigen krachten te geraken. Een woord van dank is hier op zijn plaats aan al degenen, die tot de concept-rechtsregels, welke in het Statuut zijn vervat, het hunne hebben bijgedragen, waarbij ik het in het bijzonder zou willen refereren aan de taak, die de leden van onze delegatie ter Conferentie Nederland — Suriname — Nederlandse Antillen met verende krachten hebben volbracht tezamen met de vertegenwoordigers van de beide andere toekomstige deelgenoten in het Koninkrijk, die naar mate deze taak vorderde, meer en meer

doordrongen werden van het besef dat iets groots voor het nieuwe Koninkrijk der Nederlanden en voor de daarin participerende landen zou worden verricht. Mede dit besef heeft er in belangrijke mate toe bijgedragen te bereiken, wat hedenavond heeft plaats gevonden: de aanvaarding van het Statuut door de Staten van de Nederlandse Antillen met algemene stemmen.

Reeds verschillende malen is naar voren gekomen, dat het Statuut geen projectie is van op zichzelf, misschien zeer aantrekkelijke doch te theoretische staatsrechtelijke beginselen, maar in stede daarvan is een compromis, vormende de grondslag voor een aanvaardbare samenwerking in Koninkrijksverband tussen de drie landen Nederland-Suriname-Nederlandse Antillen en als zodanig dient te worden gezien als een stuk levend, praktisch recht van hoge orde, dat ons echter alleen dan zijn grote waarde zal kunnen bieden, indien de landen in het Koninkrijk voor zichzelf bezielde zijn door het voornemen wederzijds gerouten te schenken bij de handhaving van het verkregen.

Reeds zie ik uit naar het moment, waarop kan worden begonnen de gedachten, welke reeds zolang hebben geleefd ook in de praktijk ten uitvoer te brengen. Eerst dan zullen de Nederlandse Antillen een waardigheid verkregen hebben, welke in een modern wereldbestel past.

Ter handhaving van de hoge standdaarden, voor het Koninkrijk aangelegd, zullen wij ons onvermoeid moeten inspannen, omdat wij slechts zo handelend aanspraak zullen kunnen maken op de erkenning van het feit, dat naar zelfstandigheid ten rechte werd gestreefd.

Tenslotte, mijnheer de Voorzitter, wil ik Uw College dank zeggen voor de bereidheid het Statuut hedenavond in openbare behandeling te nemen, waardoor nog tijdens het zomerreces van het Nederlandse parlement tot aanvaarding Uwerzijds werd gekomen. Daarmede heeft U begrip getoond voor de grote waarde welke de aanvaarding van dit Statuut voor ons land zal hebben.

Teniskampioenschappen damesdubbelspel

Willemstad. — Op de tennisbanen van Mundo Nobo wordt morgenmiddag de finale tennis gespeeld om het Dames dubbelspel kampioenschap. Aanvang om 16.00 uur.

Surinamers

Aan de Surinamers in het algemeen en aan de J.P.F. leden in het bijzonder wordt nogmaals medegedeeld, dat door Zijne Excellentie de Gouverneur van Suriname bij brief d.d. 12 Augustus 1954 tot J.P.F. het verzoek gericht werd de inzameling van gelden voor het

ALGEMEEN ZWEMBAD IN SURINAME, op zich te nemen.

Wij vertrouwen er op dat U dit mooie doel zult steunen door op onze lijsten, die rouleren, naar vermogen in te tekenen.

BESTUUR J.P.F.

UITVERKOOP Damesschoenen

ALLE MODELLEN

VROEGER

NU

CAPRICE	f. 13.50	
"	" 12.75	
"	" 12.50	
"	" 11.50	
"	" 11.00	
"	" 17.50	
"	" 16.50	
"	" 15.50	

HOLLANDS VAN BLADEL WAALWIJK	" 27.50	" 17.00
"	" 23.50	" 17.00

HOLLANDIA	" 12.75	" 8.50
"	" 9.50	" 6.50

MOCCASSINS	" 8.75	" 6.00
"	" 6.90	" 5.00

BALLET SCHOENEN	" 6.90	" 5.00
-----------------	--------	--------

En ook de **UITVERKOOP JURKEN** gaat door.

VROEGER f. 12.50; NU f. 7.50 enz. enz.

EL DORADO

KERKSTRAAT 25

Statuut en belangstelling

Willemstad. — Gisteravond was de Curacaose aether vervuld van de klanken uit de Statenzaal, waar het Statuut werd behandeld. Terwijl de COP afgevaardigde P. v.d. Hoeven — die al lang vergeten bleek te zijn hoeveel moeite het nog gekost heeft de RTC als COP-vertegenwoordiger bij te wonen — in twijfel trok, of het Statuut werkelijk in de belangstelling stond van het publiek, hebben wij in het voormalig Amerikanenkamp te Suffisant een korte inspectie gehouden langs de huizen om te horen, of er druk geluisterd werd naar de radio. Van de 45 woningen, die wij passeerden, hebben wij op onze heenweg uit 5 woningen de Statuut-uitzending gehoord. Op onze terugweg hadden 3 muziek geprefereerd boven landradig huldebetoen aan de nieuwe politieke rechtsorde.

Het zal elders naar verhouding wel niet anders geweest zijn.

PANORAMA

Wij kunnen onze onderwater-fotografen en duikers van harte aanbevelen het kleurig geschreven artikel van Arthur Clarke te lezen, want in zijn boeiend relaas „Vacantie onder water”, geeft de auteur zijn indrukken weer, waarbij een tikkelige fantasie niet ontbreekt. Maar dr. Flach's beweerde in zijn onlangs gehouden rede, dat ook onderwater-jagers zich wel eens schuldig maken aan visserij.

De mislukte aanslag op Hitler op 20 Juli 1944 wordt in woord en suggestie beelden nogmaals aan de vergetelheid ontrukkt. Dat Hitler deze aanslag overleefde, mag wel even merkwaardig genoemd worden als het feit, dat sedert 1938 een groepje Pruisische Officieren („Junkers”) bezig was met Hitler, op de een of andere manier te elimineren, zonder dat Himmler en Hitler er ook maar iets van wisten. Een ander nog langer vervolgten historie is wel de geschiedbeschrijving van het mislukte laatste tijd in het „nieuws” is geraakt onder het mom van een „snoerenstad” te zijn, heeft het zijn nut ook op het maritale verleden van deze kaasstad te wijzen.

Boeiende verhalen zijn er te over in deze Panorama-aflevering, zoals vervolgverhaal, Rampzalig goud, het leven van Rockefeller, de geschiedenis van de feestneuzen en andere op-artikelen „ter leeringe en vermaak” voor diegenen, die feest willen vieren. Een geestig artikel over een man, die twee jishergen te koop vroeg en kreeg, mag zeker niet aan Uw aandacht ontsnappen. Voorts bevat Panorama weer een puzzel, de bekende kinderrubric „met Sjors en moppen, korte verhalen. En dit alles gestoken in een keurig typografisch kleed.

Technici van Westrex op Curacao

Willemstad. — Gisteravond zijn de beide Westrex technici, die in het Cinelandia theater de Perspector and Magnetic Sound installatie zullen aanbrengen, op Curacao aangekomen. De heren brengen ook de installatie in het West End theater aan.

Politie-examens

Willemstad. — Op 12 Augustus j.l. en op 25 en 26 Augustus zijn respectievelijk mondelinge en schriftelijke examens gehouden voor de gespecialiseerde politiediensten.

Voor de Verkeersdienst waren twee kandidaten, die beiden slaagden. Het zijn J. G. Jongerden en K. Singer.

Voor de Recherche deden vijf kandidaten examen, echter is een kandidaat afgewezen.

De vier gelaagden voor deze dienst zijn de heren V. X. Archangel, T. J. Overdijk, U. A. Victorina en C. A. Hessels (Aruba).

Er zijn verder drie kandidaten voor de Vreemdelingendienst en Havenpolitie geëxamineerd, waarvan twee kandidaten moesten worden afgewezen. De Boer (Aruba) slaagde voor dit examen.

De volgende week Dinsdag en Woensdag gaat de examencommissie naar Aruba waar nog 13 kandidaten voor de gespecialiseerde politiediensten worden geëxamineerd.

Mag niet landen

Willemstad. — Een Nederlander, die zich aan boord van het Noorse tank-schip „Vredens 5” bevindt, is reeds eerder uitgezet. Hem is derhalve de toelating tot landen ontzegd.

Patient voor Rustoord

Willemstad. — Van Sint Eustatius is bericht ontvangen dat met het zelschip „Return” een patiënt voor Rustoord aan boord is. Het schip wordt over enkele dagen te Curacao verwacht.

Het stopzetten der werkzaamheden bij

DOW op Bonaire

Kralendijk. — Drie weken geleden werden de werkzaamheden bij D.O.W. alhier stopgezet, daar de geleiden omrakten en de plannen der regering nog niet geheel bekend zijn. Reeds heeft een accountants-onderzoek plaats gevonden. Een desbetreffend rapport werd gisteren ontvangen. Er vindt overleg plaats met de regering over de begrotingsposten voor D.O.W.

WEST-END: „War Paint” 19 en 21 uur.
ROXY: „We are not married” 19 en 21 uur.
CINELANDIA: „White witch doctor” 19 en 21 uur.

CARIBE: „Men in hiding” 20 uur.
ROYAL: „Valley of decision” 20 uur.
REX: „No holes barred” 20 uur.
SUFFISANT-THEATER: „Water birds” 20 uur.

CLUB C.S.C.: Basketballwedstrijden 20 uur.

WIT-GELE KRUIS: De nachtdienst wordt waargenomen door Zuster De Lannoy, v. Eyck van Voorhuizenweg 2, tel. 3572.

APOTHEKEN: De nachtdienst der apotheken wordt waargenomen in Punda door Botica Popular, Columbusstraat 15, tel. 1269; in Otrabanda door Botica Brion, Brionplein 29, tel. 3222.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM (416.6 m.)
17.30 Voor de oudere kinderen in het Nederlands
17.50 Gramophoonplaten
18.05 Cupleañes Feliz
18.15 Dinermuziek
18.45 Nieuws
19.00 Boletín di noticia
19.10 Disco, selecta pa Hoyer Recording
19.30 Wat de Handel biedt
20.30 Met de K.L.M. de wereld rond
20.45 De Stem van Amerika
21.45 Dansmuziek
22.15 Nieuws en Sluiting.

HOYER (5.25 m.)
19.00 Met de jarigen in de lucht
19.10 Sport rubric
19.30 Hoorspel „El Gato”
19.45 Portugees kwartiertje
20.00 Gevarieerd muziek
20.30 Nieuws
20.40 Gevarieerd programma
22.00 Sluiting.

KELKBOOM (5.50 m.)
17.30 Opening
17.33 Muziek
18.25 Voor de jarigen
18.30 Dinermuziek
19.00 Muziek
19.15 Programma van Marconiphonie Sales & Service
19.30 Muziek
19.45 Nieuws
20.00 Muziek
20.30 Programma van Oranjestad Ba-zaar.

21.00 Muziek
21.15 Katholieke Uitzending
21.30 Sluiting.
AVROS (19 m.)
17.00 Advertenties
17.30 Piano-Muziek
17.45 Populaire muziek
18.00 Bijbels onderwerp
18.15 De Dauwdrup
18.45 Nieuws
19.00 Hindostaanse uitzending
20.00 Advertenties
20.20 V. & V.
20.30 Discotheek
20.55 Nieuws
21.00 Sluiting.

P.C.J.
18.37 Het schip van de week, programma overzicht voor de Shell.
19.00 Nieuws.
19.17 Het Lied van Nederland.
19.30 Nederlandse Kroniek
19.40 Met de microfoon naar...
19.58 Buitelanden weekoverzicht,
20.10 Intermezzo.
20.23 Voor de West.
20.55 Aangebed: Prof. Dr. P. Boendermaker.
20.58 Sluiting.

Emmastad

WACHTDIENSTEN

Telegram Afdeling:
Van 05.30 — 23.30 kantoor tel. 2307
(Van 23.30 — 05.30 (Lubbers tel.2928)

Personeel Afdeling:
Vanaf heden 12.00 uur tot en met Zaterdag 28 Aug. 12.00 uur S. H. Tlesma, Troepaalweg 19, J.D., tel. 4415; b.g.g. nadere int. tel. 2400.

Materialen Afdeling:
H. C. Engelsman, Parallelweg, 25 tel. 4504

Geneeskundige Dienst
Van 28 Aug 12.30 t.m. 30 Aug 07.00 Dr. Lavalette, tel. 4494.
B. g. g. tel. 2409

C.S.M.

Rederij:
I. Slagter tel. 4411.
Scheepagentschap:
07.30 — 23.00 kantoor tel. 2458 — 2551
Van 18.00 — 19.00 en van 23.00 — 07.30 tel. 3101 E. v. d. Werf.

Dok Afdeling:
Van 16.30 — 1.00 tel. 2276;
Van 1.00 — 7.30 P. Roest tel. 3146

THEATER ASIENTO: Vrijdag: „Secrets of Monte Carlo”. Toegang boven 18 jaar.

Beursberichten

NEW YORKSE BEURS
New York. — De daling op de N.Y.-effectenbeurs werd gisteren trager en tijdens de namiddagbeurs was de stemming zelfs vaster. Aanvankelijk liepen de koersverliezen tot bijna twee punten, doch na de middag werden de grootste verliezen gedeeltelijk ongedaan gemaakt. De slotstemming was nauwelijks prijsloosend.

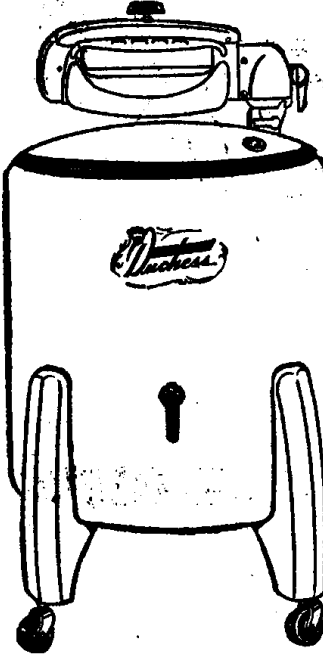
Aantal verhandelde fondsen 1181; hoger 384; lager 44; onveranderd 253; aandelenomzet 2.060.000; obligatie-omzet \$ 3.070.000.

De koersen luiden:
American Tel. and Tel. 172 3/4
Anaconda 39 3/8
Bethlehem Steel 75
Dupont de Nemours 136
General Electric 43 5/8
General Motors 80 3/8
Int. Tel. and Tel. 21 1/4
Shell Oil 57 3/8
Standard Oil of New Jersey 49 5/8
U.S. Steel 93 1/4
Royal Dutch 52 1/8

ALLEEN DE

Duchess

BIEDT U DEZE
GEMAKKEN

* Geheel geëmailleerd
* Capaciteit 8 - 10 pond droog wasgoed
* Met waterpomp
* Prima service

Modellen

A 2 - Op - 2 f. 320.—
A 13 - Op - 1 „ 345.—
A 14 - Op - 1

Half automatisch f. 375.—
Gemakkelijke betalingscondities.

METROPOLIS

Heerenstraat - Tel. 2456

CURACAO

TRADING CO.

Otrabanda - Tel. 3587

TE KOOP:

enige in zeer goede staat
verkerende

2e HANDS AUTO'S

tegen zeer lage prijs

—

PALAIS ROYAL

Showroom:

Salinja - Grebbelineweg

K.L.M.

Restaurant Hato

Dr. Albert Plesman

Luchthaven

Telf. 3270 - 7122

—

Zaterdag, 28 Augustus:

Java Honden Portie f. 4,50
Loempia Spéciaal „ 0,50
Loempia Kip „ 0,80
Saté's „ 1,25
Verse Vis, gebakken
of gekookt „ 4,00

DINER

Oeufs à la Russe

Consommé Julienne

ou

Crème Agnes Sorel

—

Filet-Mignon

Haricots princesse

Chou-fleur à la Polonaise

Tomates grillées

Pommes Frites

—

Entremets

—

Café

—

Zondag, 29 Augustus:

Bami Spéciaal f. 4,50

Loempia Spéciaal „ 0,50

Loempia Kip „ 0,80

Saté's „ 1,25

Croquette „ 0,40

Verse gebakken of gekookte Vis „ 4,00

DINER

Cocktail de Langouste

Consommé Riz au Celeri

ou

Crème à la Portugaise

—

Poulet Roti

Asperges au beurre

Petits-Pois à la française

Pommes Parisienne

—

Gâteau à la Maison

—

Café

35 jaar

Curacaosche Sport Club

Hedenavond:

7.00 n.m. Basketballwedstrijd Junioren C.S.C. — KWIEK
8.00 n.m. Basketballwedstrijd Dames C.S.C. — KWIEK
9.00 n.m. Basketballwedstrijd Heren C.S.C. — KWIEK

Zaterdag 28 Augustus 1954

4.00 n.m. Tenniswedstrijden: C.S.C. — TIVOLI (Aruba).
Heren enkelspel: H. GERHARTS — V. HENRIQUEZ.
Heren dubbelspel: SPARENBERG/LAMPE — F. PONSON/
H. ARENDS.

Entree niet leden f. 1.—

9.30 n.m. GALABAL
Feestrede Voorzitter C.S.C.
Verkiezing Miss C.S.C.
Avondkleding.
Leden van Asiento (Tennisafdeling), van Engelen en Kwiek zijn van harte welkom.

Zondag 29 Augustus 1954

4.00 n.m. Tenniswedstrijd: C.S.C. — TIVOLI (Aruba)
Gemengd dubbelspel: Mevr. LENDERINK/H. GERHARTS —
Mrs. & Mr. V. HENRIQUEZ.

Entree niet leden f. 1.—

EILANDGEBIED CURACAO

Namens het Bestuurscollege zal op 23 September 1954 des voormiddags 11 uur 15 op het kantoor van de Dienst van Openbare Werken op Parera in het openbaar worden aanbesteed:

Bestek No. 227:
HET BOUWEN VAN EEN UITBREIDING AAN DE
OPENBARE FILIAALSCHOOL VOOR MULO C.A. OP
EEN TERREIN AAN DE GREBBELINIEWEG TE
STEENRIJK.

De inschrijvingsbiljetten op genoemde datum uiterlijk 11.00 uur v.m. op het Bestuurskantoor, Bargestraat 63, te deponeren in een speciaal daarvoor bestemde bus.

Bestek en tekeningen zijn van 1 September 1954 af te verkrijgen ten Bestuurskantore tegen betaling van f. 15.— per stel.
Restitutie aan inschrijvers bij inlevering ten Bestuurskantore der ongeschonden stukken op de dag van aanbesteding f. 12.50 per stel.

Het Hoofd van de Dienst

van Openbare Werken,

H. DE KIEWIT.

FORDATHON?

NATUURLIJK..... drinkt U alleen verse melk
maar..... neem geen risico
ALLEEN PRIMA KWALITEIT krijgt u bij

Melkhandel Moderno